

(Est. 26th Dec. 1911).

J. N. L. KADIMAH

836-842 LYGON ST., NORTH CARLTON

51st
Annual Report
and
Balance Sheet
OF THE
Jewish National Library
KADIMAH

FEBRUARY, 1963

**MEMORIAL EVENING TO COMMEMORATE THE 19th
ANNIVERSARY OF THE WARSAW GHETTO REVOLT
AT THE MELBOURNE TOWN HALL.**

**Top picture: The decorated stage with speakers and
“Hazomir” Choir. Bottom: Part of the large audience.**

(Est. 26th Dec. 1911).

J. N. L. KADIMAH
836-842 LYGON ST., NORTH CARLTON

51st
Annual Report
and
Balance Sheet
OF THE
Jewish National Library
KADIMAH

FEBRUARY, 1963

JEWISH NATIONAL LIBRARY "KADIMAH"

MELBOURNE

MANAGEMENT FOR THE YEAR 1962

EXECUTIVE:

President: MR. J. RYMER

Vice-President: MR. PH. BLOCK

Vice-President: MR. CH. ROZENBES

Hon. Treasurer: MR. L. CHERNY

Assistant Hon. Treasurer: MR. I. CZYZYK

Hon. Secretary: MR. F. ALTMAN

Ex-Officio: MR. S. BURSTIN

COMMITTEE:

MR. I. EINHORN

(resigned on 31.7.62)

MR. S. RYCHTER

MR. N. SMUZYK

MR. B. EZROWICZ

MR. J. SPERLING

MR. H. GERSHOV

MR. S. SZWARC

MR. M. GREENBERG

MR. M. SZWARCBERG

MR. N. GRYFENBERG

MRS. E. TABACZNIK

MR. A. KWIATKOWSKI

MR. M. WILENSKI

MR. P. KRISTAL

Hon. Solicitor: MR. J. OKNO, LL.B.

Auditor: MR. L. STONE

Secretary: MR. L. FREEDMAN

Librarian: MR. J. DORENBLAT

Caretaker: MR. W. J. THOMAS

51st Annual Report

Dear Members,

We have pleasure in presenting the 51st Annual Report and Balance Sheet for the year 1962.

The main feature of the activities of our Institution in the year under review was the search for new forms for its cultural work. The outgoing Committee was of the opinion that a new type of function should be introduced in order to appeal to wider circles of our Community.

In connection with this, several meetings of Jewish pen-men and cultural workers were arranged and an appropriate programme of cultural activities was prepared.

As a result, some new functions took place: several evenings of "Word and Song"; a "Living Newspaper"; two discussion evenings and a function "What is your question?"

These functions met with the approval of many Kadimah members and friends and it is hoped that, when continued, they will turn to be popular and successful cultural evenings.

The visit of Mr. Mendel Mann, a well-known Yiddish writer, revived our cultural life. His lectures on some aspects of Jewish life the world over, were colourful and instructive.

Also the visit of artist Devi Tuszynski contributed to our cultural life, helping to arouse a great deal of interest in Jewish art, especially miniature art.

Last year the 10th anniversary of the annihilation of Soviet Jewish writers was marked by Jewish communities the world over. The Vic. Jewish Board of Deputies and the Kadimah marked this sad event by arranging a great Memorial Evening.

The position of the Jews in Soviet Russia is still tragic. There have not been essential changes there in regard to Jewish culture. Except for "Sovietish Heimland", no other Yiddish publications appeared. Jewish education of any kind, does not exist at all. The attacks against the Jewish religion and Synagogues still go on.

On top of it, many Jews have been arrested and even shot as "speculators". No doubt, this terrifies the Jewish population there and reminds it of the horrors of Stalin's regime.

As the only way to lighten the burden of the Soviet Jews is by exerting pressure on the Soviet Government through public opinion of the free world, the delegates of the Kadimah to the Board of Deputies welcomed the move to have this matter raised in the UNO by the Australian Government.

The outgoing Committee considers raising the question of Soviet Jewry in UNO as a very important event which can eventually improve the lot of the Soviet Jews.

The outgoing Committee has been following with anxiety the outbreak of anti-Semitic events in Argentina and Uruguay after the death-sentence on Adolf Eichmann was carried out, as well the anti-Semitic and racist propaganda by the Mosleys and Rockwells.

The Kadimah Committee is convinced that the Jews, wherever they might be, will stand firmly against any anti-Semitic outbreaks and will never allow a repetition of a second Oswiencim.

It is of great importance that Jews all over the world check any outbreak of anti-Semitism, in whatever country it happens.

The problem of moving the Kadimah to a more central position has been frequently discussed by the outgoing Committee. A great building-activity of Jewish day-schools, synagogues and communal centres has been going on in Melbourne for the last few years.

Now, a new Jewish cultural centre, of which the Kadimah would be a substantial part, is being strongly favoured by many members of our community, especially by circles of Eastern European origin. The idea of a new cultural centre should this year take a more concrete form and ways and means have to be found to make the idea a reality.

During the past year, intensive work has been done in gathering material for the 3rd Australian Jewish Almanac. A fund for publishing the Almanac has also partially been collected. The fund consists of greeting-advertisements to the 50th anniversary of the Kadimah. This fund has to be completed during this year in order to enable the issue of the book.

The Jubilee Fund, which was provided last year, improved the financial position of the Kadimah, but it still remains difficult. By the end of 1962 a Kadimah Month was arranged and a considerable sum collected. A great effort is necessary by all Kadimah members and friends in supporting the Institution, so it can carry on its activities for the benefit of our Community and Jewish life in general.

COMMITTEE AND SUB-COMMITTEES

The following were elected to the Committee (Board of Directors) at the last General Meeting on 6th March, 1962: Messrs. F. Altman, Ph. Block, S. Burstin, L. Cherny, I. Czyzyk, I. Einhorn, B. Ezrowicz, H. Gershov, M. Greenberg, N. Gryfenberg, A. Kwiatkowski, P. Kristal, Ch. Rozenbes, S. Rychter, J. Rymer, N. Smuzyk, J. Sperling, S. Swarc, M. Szwarcberg, M. Wilenski and Mrs. E. Tabaczniak.

At the first meeting of the Committee the following were elected to the Executive: Mr. J. Rymer—President; Messrs. Ph. Block and Ch. Rozenbes—Vice-Presidents; Mr. L. Cherny—Hon. Treasurer; Mr. I. Czyzyk—Assistant Hon. Treasurer; Mr. F. Altman—Hon. Secretary.

During the year under review, 12 meetings of the Committee were held with the following attendance: Messrs. S. Burstin, H. Gershov, Ch. Rozenbes, S. Swarc, M. Wilenski—12; F. Altman, L. Cherny, S. Rychter, J. Rymer, N. Smuzyk—11; L. Czyzyk, B. Ezrowicz, M. Greenberg, N. Gryfenberg—10; A. Kwiatkowski, P. Kristal, M. Szwarcberg—8; Mrs. E. Tabaczniak, J. Sperling—7; Ph. Block—6, I. Einhorn—4.

Mr. Ph. Block and Mrs. E. Tabaczniak could not attend a number of Committee meetings due to illness. Mr. I. Einhorn resigned on 31.7.62.

During the year under review 9 meetings of the Executive were held.

CULTURAL SUB-COMMITTEE

Mr. B. Ezrowicz (Chairman), Messrs. F. Altman, S. Burstin, Greenberg, A. Kwiatkowski, Ch. Rozenbes, J. Rymer, J. Sperling, M. Wilenski.

FINANCE AND HOUSE SUB-COMMITTEE

Mr. L. Cherny (Chairman), Messrs. F. Altman, Ph. Block, S. Burstin, I. Czyzyk, I. Einhorn, H. Gershov, N. Gryfenberg, P. Kristal, S. Richter, N. Smuzyk, M. Szwarcberg, Mrs. E. Tabacznik.

LIBRARY SUB-COMMITTEE

Messrs. B. Ezrowicz, M. Greenberg, S. Szwarc, Mrs. E. Tabacznik.

LADIES' AUXILIARY

A Ladies' Auxiliary was active during the year under the leadership of Mrs. E. Tabacznik. The following ladies were active in the auxiliary : T. Ginter, Engel, R. Levita, Ch. Kotlarz, Milchman, J. Paw, S. Sher, E. Tabacznik, A. Warszawski and others.

DELEGATES TO THE VIC. JEWISH BOARD OF DEPUTIES

Messrs .S. Burstin, M. Greenberg, M. Wilenski.

SECRETARIAT AND ADMINISTRATION

The Committee desires to record its appreciation to the Secretary of the Kadimah Mr. L. Freedman for his devotion to our Institution and co-operation in all matters affecting the activities of the Kadimah.

The Committee expresses its satisfaction with the work of the Librarian Mr. J. Dorenblat and the Caretaker Mr. W. J. Thomas.

MEMBERSHIP FLUCTUATION

At the last Annual General Meeting the Kadimah comprised 1170 members; 7 members were enrolled during the year under review; 16 members died; 24 members were eliminated from the present list as non-financial. Our membership at present consists of 1137 members.

L I B R A R Y

During the year under review our Library has grown by a further 167 books. A sum of £256 has been spent on books.

The number of books read has decreased again (2252 in comparison with 2636 in 1961) due to the same reasons as in the previous years: the "migration" of the readers from northern to southern suburbs away from the Library, the lack of new Yiddish fiction of which readers are fond and T.V. which leaves little time for book-reading.

A great number of Yiddish books are bought by the readers. Many hundreds of Yiddish books have been sold recently in Melbourne.

The following figures show what the Yiddish readers of our Library have read during the year under review: fiction—1228; memoirs—321; about Jewish destruction in Europe (Churban literature)—128; history—102; travels—86; essays—70; literary magazines—49; folklore—38; poetry—31; philosophy—10; science—5; dramatic works—1; a total of 2069 books.

The total number of readers at present is 516, of whom 204 are active readers. During the year under review they read 2252 books—2069 in Yiddish, 172 in English and 11 in Hebrew. The Library

now consists of 8226 books—5294 in Yiddish, 2346 in English and 586 in Hebrew.

The Library possesses a Department of Judaica in English on Jewish subjects and translations from Yiddish and Hebrew. This department is open to all and especially to Jewish youth interested in Jewish studies.

There is no need for youth to become member of the Kadimah in order to borrow books from the Library. A by-law of the Kadimah Committee allows youth to borrow books from the Library though not members of the Institution.

The Library is open every day from 7—9.30 p.m., except Tuesdays, Fridays and Saturdays and Jewish Holydays. The Library is also open on Sundays from 11 a.m. to 1 p.m.

CULTURAL ACTIVITIES

During the year under review the following functions were held: 11 lectures, 3 various celebrations, 5 memorial evenings, 3 film nights, 2 evenings of "Word and Song", 2 discussion evenings, a Jubilee concert, a "Living Newspaper", an evening "What is your question?". (See list of the Kadimah functions).

The following persons took part in the functions at the invitation of the Kadimah: Messrs. M. Aizenbud, H. Bergner, S. Burstin, A. Cykert, Dr. M. Davis, B. Ezrowicz, L. Freedman, J. Giligich, L. Goldman, S. Goldhar, S. Goldstein, Rabbi H. Gutnick, J. Honig, J. Kahan, L. Leibler, J. Levin, Mendel Mann, S. Marantz, H. Muntz, J. Okno, B. Patkin, Dr. H. Ruskin, J. Rymer, G. Shaiak, J. Sperling, J. M. Tripovitch, Devi Tuszynski, Dr. M. Verstandig, B. Winer, S. Wynn, M. Zaleman.

In the artistic programmes of these functions the following took part: A. Braizblatt, M. Ceprow, Saba Hirschfeld, Rachel Holzer, D. Kleinman, Rachel Levita, Miriam Rochlin, J. Sher, Sylvia Shleicher, F. Siwak, S. Tigel, J. Waislitz, Frida Wilenski, Lea Zuker, "Hazomir" Choir, "Habonim" Dance Group and pupils from J. L. Peretz and Sholem Aleichem Schools.

The Committee takes this opportunity to express its thanks to the above friends for their kind co-operation in fulfilling the programme of cultural activities.

VISIT BY MENDEL MANN

Mendel Mann is one of the foremost Jewish writers of today. His books has been translated in many languages and his trilogy "From Moscow till Berlin", "At the Vistula" and "The Fall of Berlin" is considered as one of the best novels of the Second World War and the participation of Jews in it.

Mr. Mann spent 7 weeks in Australia, of them over 6 weeks in Melbourne. He held 9 lectures, arranged by the Kadimah in various halls (see list of the Kadimah functions) and one lecture at Beth Weizmann at the invitation of the State Zionist Council. He also delivered 2 lectures in Sydney. His lectures in Melbourne were attended by several thousand people.

Mr. Mann was invited by the Vic. Jewish Board of Deputies to one of its monthly meetings at which he was officially welcomed. Afterwards, Mr. Mann spoke briefly in Yiddish on Jewish life in the world and especially about the Jewish community centres in United States.

Mr. Mann was also welcomed at several other functions: the "Poale Zion", "Bund", "Friends of the Hashomer Hatzair", former partisans, and at many private functions.

During his visit many of his books were sold.

Mr. Mann's visit refreshed our cultural life. His lectures, especially those held south of the Yarra, drew large crowds which usually do not come to Yiddish lectures. Thus, thanks to Mr. Mann, the influence of Yiddish expanded to wider circles of our community.

S P E C I A L F U N C T I O N S

KADIMAH JUBILEE CONCERT

On 17.3.62 a Kadimah Jubilee Concert was arranged. It was the first function of the year. The evening was opened by the President Mr. J. Rymer. In his opening address Mr. Rymer outlined the programme of the Kadimah activities for the year.

The following took part in the Concert (without any fee as a present to the Kadimah on its 50th Jubilee year): A. Braizblatt, M. Ceprow, Saba Hirschfeld, Rachel Holzer, D. Kleinman, Miriam Rochlin, J. Sher, Sylvia Slepicher, F. Siwak, S. Tigel, J. Waislitz, Frida Wilenski, "Habonim" Dance Group.

The items given at the Concert were of high quality and they left a very good impression on the large audience.

EVENING TO THE MEMORY OF PINCHAS GOLDHAR TO HIS 15TH YAHRZEIT

On 1.4.62 an evening was arranged by the Kadimah and Lodzer Centre in connection with the 15th Yahrzeit of the late Pinchas Goldhar.

Messrs. H. Bergner, S. Burstin, J. Giligich and H. Muntz gave an appraisal of Goldhar's literary work. Emphasis was made on his pioneering activities as first Yiddish writer in Australia.

The son of P. Goldhar, Mr. S. Goldhar told the audience of his reminiscences of his father and revealed that he is translating P. Goldhar's writings into English. Mr. A. Braizblatt read one of P. Goldhar's short stories.

MEMORIAL EVENING TO COMMEMORATE THE 19TH ANNIVERSARY OF THE WARSAW GHETTO REVOLT

As in the past, a Memorial Evening to commemorate the anniversary of the Warsaw Ghetto Revolt was arranged by the Vic. Jewish Board of Deputies and the Kadimah. The Memorial Evening took place on 29.4.62 (on the eve of 27th of Nissan) at the Melbourne Town Hall where over 2000 people were present.

The speakers paid tribute to the memory of the fighters of the Warsaw Ghetto Revolt and expressed their grief at the loss of the six million victims who gave their lives al Kaddish Ha'shem ve al Kiddish Ha'am. The "Hazomir" Choir took part in the evening rendering several appropriate songs.

EVENINGS OF "WORD AND SONG"

On 27.5.62 and 8.7.62 evenings of "Word and Song" were held.

At the first evening Mr. J. Giligich spoke on S. Ettinger, the Jewish writer whose comedy was staged 100 years ago; Mr. J. Sher read a humorous story and Yiddish and Hebrew songs were sung under the direction of Mr. D. Kleinman and Mrs. F. Wilenski.

At the second evening Mr. J. Sperling gave an appraisal of Leon Uris's book "Mila 18"; Mrs. L. Zuker, Messrs. J. Sher and S. Tigel read humorous stories. Again Yiddish and Hebrew songs were sung.

The evenings of "Word and Song" were successful functions, in which both elements — light and serious — were interwoven in an interesting and appropriate manner.

UNITED ISRAEL APPEAL

In keeping with tradition, the Kadimah participated in the United Israel Appeal last year by arranging a function in conjunction with the organisations and institutions active in the northern suburbs. The function took place at the Kadimah on 10.6.62. Rabbi Dr. I. Rabinowitz was guest-speaker and Dorothy Livio guest-artist. A large sum of money was raised at the evening.

WELCOME EVENING TO DEVI TUSZYNISKI

On 17.6.62 an evening in honour of the artist Devi Tuszynski, who came from Paris to visit Australia, took place at the Kadimah.

Messrs. H. Bergner, S. Burstin, H. Muntz, J. Rymer, G. Shaiak, J. Sperling and Miss R. Holzer greeted the guest-artist and spoke of his art. They pointed out that in miniature-art Mr. Tuszynski has his own style, which is predominantly Jewish, yet at the same time universal.

Yiddish and Hebrew songs were sung under the direction of Mrs. R. Levita and Miss M. Rochlin.

RUBIN SWIATLO SHLOSHIM EVENING

On 29.7.62 a Shloshim Evening to the memory of the late R. Swiatlo was held. The evening was arranged by the Kadimah, Warsaw Centre, David Herman Theatre Group, Zelechower and French-Belgian Landsmanschaften.

Messrs. S. Burstin, A. Nagel, S. Richeter, Senaki, J. Sperling, Ch. Taylor and S. Tigel spoke of the late Mr. Swiatlo, underlining his merits as a singer. He died with song on his lips.

The Warsaw Centre announced that a Song Festival would be arranged every year in the name of R. Swiatlo, and two prizes: one of 50 guineas and one of 25 guineas would be awarded to the best singers.

Cantor A. Adler recited "El Mole Rachamim" and Mrs. P. Grynbaum read a poem dedicated to R. Swiatlo. Rabbi Dr. I. Rapaport read prayers.

"LIVING NEWSPAPER"

On 12.8.62 a "Living Newspaper" was conducted. In a foreword Mr. L. Freedman pointed out that the "Paper" is an open forum for those who have something to say about the many problems of Jewish and general life here and overseas. The main aim of the

"Newspaper" is to arouse the Jewish writers and cultural workers and through them our Community.

The leading article was devoted to anti-Semitic events in Argentina and Uruguay, and concluded that under no circumstances will the Jews allow a repetition of Oswiecim. Organised resistance will face oppressors everywhere.

The following contributed to the "Newspaper" with articles, short stories, poems and feuilletons: Messrs. M. Aizenbud, H. Bergner, S. Burstin, A. Cykert, B. Ezrowicz, L. Freedman, Y. Honig, J. Lewin, H. Muntz, J. Sperling and M. Zalcman.

MORRIS ROSENFIELD EVENING

In connection with the 100th birthday of the famous poet, the late Morris Rosenfeld, an evening dedicated to his memory took place on 19.8.62.

Messrs. H. Bergner, J. Giligich and B. Ezrowicz reviewed M. Rosenfeld's literary activities. Pupils of J. L. Peretz — and Sholem Aleichem schools recited some of his poems.

I. KAHAN'S LECTURE ON ERNEST HEMINGWAY

In connection with the 1st anniversary of the death of the writer and Nobel Prize winner Ernest Hemingway, a lecture was given by Mr. I. Kahan on 26.8.62.

I. Kahan gave a profound analysis of Hemingway's literary works, starting from his major books "The Sun Also Rises" and "Farewell to Arms" and finishing with his crowning-story "The Old Man and the Sea". The lecturer succeeded in bringing out the personality of Ernest Hemingway — a great writer and a legendary figure in his own lifetime. Although he loved life and made use of it to the utmost, he was always lonely. His tragedy was emphasized by his suicide.

DISCUSSION EVENINGS

On 2.9.62 a discussion evening on "Cultural and Ideological Crisis of Our Time" took place. Mr. L. Freedman gave a lengthy introduction. The following took part in the discussion: Messrs. S. Burstin, O. Rapaport, H. Ringelblum and Zilberstein.

The evening revealed the seriousness and complications of the problem under discussion. It would be necessary to return to this question in the future.

On 2.12.62 a second discussion evening was held. The discussion was on the performance "Back Lane Centre", staged by the David Herman Theatre Group.

An introduction to the discussion was given by Messrs. H. Bergner and L. Freedman. They pointed out that the author of the play, Eiliah Gilner tried to portray in it the Jewish life of today and, especially, the tragedy of the Jewish intellectuals in the environment of the immigration countries. The play warns that something is wrong in the social life of our community.

Messrs. S. Migdalek, S. Tigel, Reichstein, J. Waislitz, M. Wilenski, H. Zuker, Mrs. R. Beker and Mrs. P. Rosenberg took part in the discussion.

In the second part of the evening Yiddish and Hebrew songs

were sung under the direction of Mr. D. Kleinman and Mrs. Frida Wilenski.

It was the final function of the Kadimah for 1962 and on this occasion Mr. J. Rymer thanked all those who helped to arrange the Kadimah functions during the year.

EVENING TO THE MEMORY OF THE ANNIHILATED SOVIET JEWISH WRITERS

In connection with the 10th anniversary of the annihilated Soviet Jewish writers, a Memorial Evening took place at Coppin Hall on 9.9.62. The evening was organised by the Vic. Jewish Board of Deputies and the Kadimah.

At the opening of the evening Chopin's Funeral March was played. Messrs. M. Ashkanasy, I. Kahan, I. Leibler, S. Marantz, B. Patkin, J. Sperling and B. Winer spoke of the annihilated Jewish writers and on many problems of Jewish life in Soviet Russia.

A resolution was passed unanimously expressing protest and indignation in connection with the suppression of Jewish culture and religion and the numerous arrests and shooting of Jews as "blackmarketeers" in Soviet Russia.

Greetings were sent to the Soviet Jews and assurances that they will not be forgotten by their brothers in the free world.

EVENING "WHAT IS YOUR QUESTION?"

On 16.9.62 an evening "What is your question?" took place. It was the first evening in Melbourne of this kind conducted in Yiddish. The panel consisted of Messrs. J. Giligich, S. Goldstein, Dr. H. Ruskin and Dr. M. Verstandig.

The questions asked were very interesting and the answers objective and instructive.

The audience and the panel expressed their satisfaction with the evening and recommended that more functions of this kind be arranged in the future.

ALICK MUSHIN MEMORIAL EVENING

On 18.12.62 an evening was held to the memory of the late Alick Mushin. Dr. M. Davis and Messrs. Y. Honig, J. Okno, J. Rymer, J. Tripovitch M.L.C. and S. Wynn addressed the gathering, stressing that Alick Mushin was a wonderful man, a good friend, an ardent social worker and a man of high culture.

They recalled his devoted work for the Kadimah, the Hebrew University, his fight against anti-Semitism and his work for the benefit of the Jewish community and for Australian cultural and general life.

It was announced that the Kadimah has decided to hang a portrait of the late Alick Mushin in the Kadimah Hall.

FINANCES

The income from the subscription last year was somewhat larger than in the previous year (£1240 against £1196 in 1961). The main reason for this was the increase of the membership fee from £2.2.0 to £3.3.0 for men and from £1.1.0 to £1.10.0 for women, approved

at the general Meeting last March.

The income from hall-hire fell again from £598 in 1961 to £401 in 1962 mainly because of the inactivity of the Theatre Group.

A Jubilee Fund of nearly £3000 has been collected. This has enabled to free the Institution partially from its liabilities, but in spite of it, the financial position of the Kadimah is still difficult.

The previous methods of fund-raising through bazaars, dance-evenings etc, appeared to be less successful than they used to be and the outgoing Committee has been forced to look to new avenues of fund-raising. One of them is the Kadimah Month which has been introduced in recent years.

Thanks to the efforts of the Committee members the Kadimah Month brought in an amount of over £700 last year. (The Balance Sheet does not show this sum as it came in after 1.9.62).

Last year an amount of £1164 came from the estate of the late Natan Ginter. It is the first time that such a large sum has been left to the Kadimah in a will. A special campaign should be launched urging members and friends of the Kadimah to leave more money for our Institution in their wills.

The sum from the Natan Ginter Estate was banked in a special account as a fund for special purposes.

Greater effort by all members and friends is needed to secure the financial position of the Kadimah in order to enable it to proceed with its activities.

THANKS

The Committee wishes to express its thanks and appreciation to: Mr. J. Okno LL.B., the Hon. Solicitor for the services rendered to our Institution during the year;

The "Australian Jewish News", "Yiddishe Neies", "The Australian Jewish Herald" and "Yiddishe Post" for space allocated for notices and reports of the Kadimah;

Mr. and Mrs. M. Buczko for their hospitality to Mr. Mendel Mann during his stay in Melbourne;

The Ladies' Auxiliary for its help in arranging the Kadimah functions.

REPORT OF THE DAVID HERMAN THEATRE GROUP AT THE KADIMAH

The staging of A. Gilner's play "Back Lane Centre" last year proved that there is a great theatre audience in Melbourne which is eager to see a good Yiddish play.

The play "Back Lane Centre", produced by Mr. Jacob Waislitz, with the participation of Miss Rachel Holzer, was staged 10 times and was attended by nearly 2,500 people.

Due to the problems of today, which the play portrays and the great interest it has awakened, a discussion evening was arranged by the Kadimah to deal with the many aspects of the play.

The Theatre Group gave two concerts at the Montefiore Home last year and took part in the Kadimah Jubilee Concert.

The Group is busy now preparing Goldfaden's "The Witch", produced by Mr. A. Braizblatt. With this play, the Theatre Group intends to open the season in 1963.

All measures are being taken to strengthen the activities of the Group this year.

The present Committee of the Group consists of Messrs. H. Gershov, S. Hochgelerter, S. Migdalek, I. Rothman, J. Sher, S. Szwarc, S. Tigel, Mrs. T. Ginter, Mrs. Ch. Kotlarz and Mrs. R. Levita.

KADIMAH FUNCTIONS IN THE YEAR 1962

- 1) 6/ 3/62—50th Annual General Meeting.
- 2) 17/ 3/62—Kadimah Jubilee Concert. Participants: A. Braizblatt, M. Ceprow, Saba Hirschfeld, Rachel Holzer, D. Kleinman, Miriam Rochlin, J. Sher, Sylvia Shleicher, F. Siwak, S. Tigel, J. Waislitz and Frida Wilenski. "Habonim" Dance Group. Opening: Mr. J. Rymer.
- 3) 1/ 4/62—Evening to the memory of Pinchas Goldhar to his 15th Yahrzeit, arranged together with Lodzer Centre. Speakers: Messrs. H. Bergner, J. Giligich, S. Goldhar, H. Munz. Reading: Mr. A. Braizblatt. Chairman: Mr. S. Burstin.
- 4) 15/ 4/62—Evening of Israeli films.
- 5) 21/ 4/62—Film "Mamele".
- 6) 29/ 4/62—Memorial Evening to commemorate the 19th anniversary of the Warsaw Ghetto Revolt, arranged together with the Vic. Jewish Board of Deputies at the Melbourne Town Hall. Speakers: Rabbi H. Gutnick, Messrs. L. Goldman, I. Kahan; Reading: Mr. J. Gilligich; "In Memoriam": Rev. A. Adler; "Hazomir" Choir; Chairman: M. Ashkanasy, Q.C.
- 7) 13/ 5/62—Lecture by J. Okno, LL.B. on "Rabindranath Tagore, Gandhi and Nehru". Chairman: Mr. J. Rymer.
- 8) 27/ 5/62—Evening of "Word and Song". Participants: Messrs. J. Giligich (lecture), J. Sher (humorous story), D. Kleinman and Mrs. F. Wilenski (Yiddish and Hebrew songs), Chairman: Mr. J. Rymer.
- 9) 10/ 6/62—United Israel Appeal evening, arranged together with organisations which are active in the northern suburbs. Guest-speaker: Rabbi Dr. L. Rabinowitz. Guest-artist: Dorothy Livio. Chairman: Mr. J. Rymer.
- 10) 17/ 6/62—Welcome evening to Devi Tuszynski, Speakers: S. Burstin (Board of Deputies), H. Bergner, H. Munz, G. Shaik, J. Sperling Miss R. Holzer. Artistic programme: Mrs. R. Levita, Miss Miriam Rochlin. Chairman: Mr. J. Rymer.
- 11) 1/ 7/62—Film "Uncle Moses".
- 12) 8/ 7/62—Evening of "Word and Song". Participants: Messrs. J. Sperling (lecture), J. Sher, S. Tigel, Mrs. L. Zuker (humorous stories), Mr. D. Kleinman and Mrs. F. Wilenski (Yiddish and Hebrew songs). Chairman: J. Rymer.
- 13) 29/ 7/62—Rubin Swiatlo Shloshim Evening, arranged together with the Warsaw Centre, David Herman Theatre Group, Zelichower and French-Belgian Landsmanschaften. Speakers: Messrs. S. Burstin, S. Richter, Senaki, J. Sperling, Ch. Taylor, S. Tigel. Reading: Mrs. P. Grynbaum: "In Memoriam"; Rev. A. Adler; Prayers: Rabbi Dr. I. Rapaport. Chairman: Mr. A. Nagel.
- 14) 12/ 8/62—"Living Newspaper". Participants: Messrs. M. Aizenbud, H. Bergner, S. Burstin, A. Cykert, B. Ezrowicz, L. Freedman, Y. Honig, J. Lewin, H. Munz, J. Sperling, M. Zalcman. Chairman: L. Freedman.
- 15) 19/ 8/62—Morris Rosenfeld Evening. Speakers: Messrs. H. Bergner, J. Giligich, Recitations by pupils of J. L. Peretz and Sholem Aleichem schools. Chairman: Mr. B. Ezrowicz.

- 16) 26/ 8/62—Lecture by Mr. I. Kahan on Ernest Hemingway in connection with the 1st anniversary of his death. Chairman: Mr. S. Burstin.
- 17) 2/ 9/62—Discussion evening on "Cultural and ideological crisis of our times." Introduction: Mr. L. Freedman. Discussion: Messrs. S. Burstin, O. Rapaport, R. Ringelblum, Zilberstein. Chairman: Mr. B. Ezrowicz.
- 18) 9/ 9/62—Evening to the memory of the annihilated Soviet Jewish writers, arranged together with the Vic. Jewish Board of Deputies at Coppin Hall. Speakers: Messrs. I. Kahan, I. Leibler, S. Marantz, B. Patkin, J. Sperling, B. Wiener. Chopin's Mourning March: Miss M. Rochlin. Chairman: M. J. Ashkanasy, Q.C.
- 19) 16/9/62—Evening "What is your question?" Panel: Messrs. J. Gilgich, S. Goldstein, Dr. H. Ruskin, Dr. M. Verstandig. Chairman: Mr. J. Rymer.
- 20/ 23/ 9/62—Mendel Mann Welcome Evening. Speakers: Messrs. S. Burstin (Vic. Jewish Board of Deputies), A. Braizblatt (Cultural Committee of the Vic. State Zionist Council), I. Kersh (J. Waks Culture House), S. Richter (Federation of the Landsmanschaften), J. Waislitz (Yiddish schools). H. Bergner. Written greetings from Israel Ambassador Mr. Moshe Yuval. Lecture by Mr. Mann on "The Word of Jewish writer in our times." Chairman: Mr. J. Rymer.
- 21) 30/ 9/62—Lecture by Mr. Mendel Mann on "From Moscow to Berlin". Chairman: Mr. S. Burstin.
- 22) 6/10/62—Lecture by Mr. Mendel Mann, at Prahran Town Hall on "Jewish life in the World—impressions from visits in many countries and continents". Chairman: Mr. N. Gryfenberg.
- 23) 14/10/62—Lecture by Mr. Mendel Mann on "My talk with the four great Yiddish writers—Sholem Ash, David Pinski, Zalman Shneour and Joseph Opatoshu". Chairman: Mr. B. Ezrowicz.
- 24) 21/10/62—Lecture by M. Mann on "From Plonsk till the Arab village Jasur". Chairman: Mr. M. Greenberg.
- 25) 24/10/62—Lecture by Mr. M. Mann, at B'nei B'rith Hall, on "Among Jewish tribes in Israel". Chairman: Mr. J. Sperling.
- 26) 28/10/62—Lecture by Mr. M. Mann on "Soviet Jewish literature—its rise, fall and "resurrection". Chairman: Mr. S. Burstin.
- 27) 4/11/62—Lecture by Mr. M. Mann at Samuel Meyers Hall on "Would Israel become the spiritual centre of Jewish people?" Chairman: Mr. A. Kwiatkowski.
- 28) 6/11/62—Lecture by Mr. M. Mann on "People whom I met on my literary path". Recitation by Rachel Holzer. Chairman: Mr. J. Rymer.
Mendel Mann Farewell Evening. Speakers: Messrs. H. Bergner, S. Burstin, I. Kahan, H. Munz, J. Rymer, S. Wynn.
- 29) 2/12/62—Discussion evening on the performance "Back Lane Centre", staged by the David Herman Theatre Group. Introduction: Messrs. H. Bergner and L. Freedman. Participants in the discussion: Messrs. S. Migdalek, S. Reichstein, S. Tigel, J. Waislitz, M. Wilenski, H.

- Zuker, Mrs. R. Beker and Mrs. P. Rosenberg. Yiddish and Hebrew songs under the direction of Mr. D. Kleinman and Mrs. F. Wilenski. Chairman: Mr. J. Rymer.
- 30) 18/12/62—Alick Mushin Memorial Evening. Speakers: Dr. M. Davis, Messrs. Y. Honig, J. Okno, J. Tripovitch, M.L.C., S. Wynn. Chairman: Mr. J. Rymer.
These functions were attended by 7,450 people.

PERFORMANCES AT THE KADIMAH IN THE YEAR 1962

- 1) 11/ 8/62—"Back-Lane Centre" by Eliahu Gilner, produced by Jacob Waislitz, staged by David Herman Theatre Group with the participation of Miss Rachel Holzer and Jacob Waislitz.
- 2) 18/ 8/62—"Back-Lane Centre"; 2nd performance.
- 3) 25/ 8/62—"Back-Lane Centre"; 3rd performance.
- 4) 1/ 9/62—"Back-Lane Centre"; 4th performance.
- 5) 8/ 9/62—"Back-Lane Centre"; 5th performance.
- 6) 15/ 9/62—"Back-Lane Centre"; 6th performance.
- 7) 22/ 9/62—"Back-Lane Centre"; 7th performance.
- 8) 6/10/62—"Back-Lane Centre"; 8th performance.
- 9) 27/10/62—"Back-Lane Centre"; 9th performance.
- 10) 11/11/62—"Back-Lane Centre"; 10th performance.

These performances were attended by 2,500 people.
Seventeen functions were held at the Kadimah by other organisations in 1962. Altogether 57 functions were held during the year under review which were attended by 13,020 people.

JEWISH NATIONAL LIBRARY — "KADIMAH"

BALANCE SHEET AS AT 31ST AUGUST, 1962.

ACCUMULATED FUNDS:

Balance at 1st September, 1961	£5,482
Plus Surplus	2,116
Balance at 31st August, 1962	£7,598

REPRESENTED BY:

CURRENT ASSETS:

Cash on Hand	£3
Sundry Debtors	56
Commercial Bank — Fixed Deposit	1,164
Commercial Bank — Jubilee Book Account	277
	1,500

FIXED ASSETS:

Land & Buildings	9,020
Less Mortgage thereon	2,789
	6,231
Shares—Brown Gouge Ltd.	25
Film — "Mamele"	15
Furniture & Fittings	693
Library Books	1,736
	8,700
TOTAL ASSETS	10,200

CURRENT LIABILITIES:

Commercial Bank—ordinary account	991
Sundry Creditors	707
	1,698

DEFERRED LIABILITIES:

Trust Funds—Jubilee Book Fund	278
Library Book Deposits	626
	904
	2,602

EXCESS OF ASSETS OVER LIABILITIES .....

£7,598

JEWISH NATIONAL LIBRARY — "KADIMAH"

INCOME AND EXPENDITURE STATEMENT FOR THE YEAR ENDED 31ST. AUGUST 1962

EXPENDITURE FOR THE YEAR:

Salaries	£1,893
Secretarial & Administration	134
Electricity and Gas	127
Mr. Sutzkever's Visit	888
Library Expenses	93
Socials and Functions	859
Advertising and Printing	738
Hall Expenditure	94
Depreciation: Library Books	183
Furniture & Fittings	75
Film "Mamele"	3
	—
Commission	261
Postage and Fares	209
Bank Charges	105
Rates and Taxes	11
Insurance	126
Newspapers & Periodicals	139
Interest Paid	24
Telephone	318
S. Podem, payment for rent	51
Audit Fees	268
Affiliation Fees — V.J.B.D.	25
Subsidies & Special Payments:	185
"The Zukunft" in New York	22
O. Rappaport — Book Committee	48
70th Birthday Evening — S. Wynn's	20
	90
	£6,638

LESS INCOME FOR THE YEAR:

Members' Subscriptions	1,240
Hall Hire	401
Library Readers' Fees	55
Dividend — Brown Gouge Ltd.	8
Rents	247
Socials and Functions	1,665
Bazaars	151
Interest Received	11
	3,778
OPERATING DEFICIT FOR THE YEAR	£2,860

DEFICIT FINANCED FROM:

Donations (including Donations for Jubilee Year)	3,255
Transfer from Trust Funds:	
Almanac	76
Other	481
Legacy from Estate of Natan Ginter	557
	1,164
NET SURPLUS FOR YEAR TO ACCUMULATED FUND	4,976
	£2,116

To the Members,

Jewish National Library — "Kadimah".

Ladies and Gentlemen :

I beg to report that, in my opinion, the attached Statement of Income & Expenditure and Balance Sheet of the Jewish National Library "Kadimah" as signed by me, represent true and correct summaries of the financial transactions of the company for the year ended 31st August 1962, and of its assets and liabilities as at that date to the best of my belief as shown by the books of the company and according to the explanations and vouchers submitted to me.

L. STONE, F.A.S.A.

Public Accountant & Auditor
6th December, 1962.

OBITUARY

IT IS WITH DEEP REGRET AND SORROW THAT
WE RECORD THE LOSS OF THE FOLLOWING
MEMBERS:—

A. CHANI, school worker for many years.

F. DICKY, Mrs.

CH. DICKY, Hon. Treasurer of the Kadimah for many years.

M. FAIGENBAUM

M. GIBGOT, communal worker for many years.

I. GORFINKEL

D. KAGAN

M. LASICA, Mrs.

G. MOVITZ

A. MUSHIN, pioneer of the Kadimah, its President in the years 1941 and 1942.

L. NEBEL, Mrs.

R. NEW, Mrs.

D. RABINOWICZ

R. SWIATLO, singer of Yiddish and Hebrew songs.

L. WEINRIB, Mrs.

S. YAFFE, communal worker for many years.

ג ע ש ט א ר ב ע נ ע :

מייט טיפן צער און טרויער פאַרצייכעגעnen מיר דעם טויט פון
די פֿאָלְגֶנְדָּע „קְדִימָה“-מוּטְגֶּנְדָּע אֵין דעם באַרְיכְּטִיאָר:

יוסף גורפינקעל ע"ה

מרדכי גיבנגאָט ע"ה
לאָנְגְּנִיאָרְיקָעָר גּוּזְעַלְשָׁאָפְטָלְעָכָעָר טווער

פייגע דיקי ע"ה

שלום דיקי ע"ה ערְנָ-קְאָסִידָעָר פּוֹן „קְדִימָה“ אֵין מְשֻׁךְ פּוֹן אַרְיָה יָאָרָן

לאָחָ ווּינְרִיבָּע ע"ה

שְׁמוֹאֵל יְפָה ע"ה
לאָנְגְּנִיאָרְיקָעָר גּוּזְעַלְשָׁאָפְטָלְעָכָעָר טווער

אַבְרָהָם שְׁלָמָה כָּאַנִּי ע"ה
לאָנְגְּנִיאָרְיקָעָר שׂוֹלְ-טווער

מְרִים לְאָסִיקָא ע"ה

גָּאַטְאָל מְאֹוִיזָע ע"ה

אַלְעָקָמָשָׁן ע"ה פִּיאָנָעָר אֵין לאָנְגְּנִיאָרְיוֹ
קָעָר „קְדִימָה“-טווער, אַירְ פֿרְעַוְידָעָנָט אֵין די יָאָרָן 1941 אֵין 1942

לאָחָ גַּעֲבָעָל ע"ה

רְבָּקָה נְיוּ ע"ה

יְחִיאָלְ-מִיכָּל פִּיגְעָנְבוּם ע"ה

דוֹד קָאנָן ע"ה

דוֹד רַאֲבִינְגָּוּוֹתְשָׁעָעָה ע"ה

גָּדְלוֹה-יְהָרָאָבָן שְׁוּוֹאָטָלָא ע"ה פֿאָלְקָסְ-

זָוְנְגָעָר פּוֹן יְוִידְשָׁע אֵין הַעֲבָרָעָאַיָּשָׁע לְרָדָעָר

כְּבָוד זְיוּעָר אַנְדָּעָנָקָ!

11.11.62 (10) 10טע אויפפירונג.
די אויסגערטע אונטערנונגסונג זענען באזוכט געווארן דורך 2500
פערזאנגען.

טאבעלע נומער 3

אונטערנונגסונג פון אנדרער ארגאניזאציעם און געועלשאפטן
וועלכע זענען פארגעקומען אין דער "קידימה" פארן בארכיטיאר
(פארזאטלונגונג, יוכור-אונטן, פיערונגונג, באזארן, קאנצערטן א.א.ו.)

בונדישע ארגאניזאציע — גראפע פארזאטלונג.	13.3.62 (1)
באארד אָפּ דעֲפוּתִים — קאנפערען.	20.6.62 (2)
"הבונם" — באזאר.	24.6.62 (3)
מגן דוד אַדוֹם — באזאר.	15.7.62 (4)
געוועגען קאצטלעד — פארזאטלונג.	22.7.62 (5)
שלומ-עליכם של — באזאר.	29.7.62 (6)
מעוזטשער לאנדסלייט — יוכור-אונט.	26.8.62 (6)
בונדישע ארגאניזאציע — גראפע-פארזאטלונג.	4.9.62 (8)
וויצ"א "הדים" — באזאר.	16.9.62 (9)
טשענסטאכוואער צענטר — יוכור-אונט.	9.10.62 (10)
בונדישע ארגאניזאציע — גראפע-פארזאטלונג.	9.10.62 (11)
ושעלעכואווער לאנדסמאנשאפט — יוכור-אונט.	22.10.62 (12)
י. ג. פרץ-שול — באזאר.	11.11.62 (13)
קאלישער לאנדסמאנשאפט — יוכור-אונט.	25.11.62 (15)
י. ג. פרץ-שול — אונט ליבור גיגנטש.	17.11.62 (14)
י. ג. פרץ-שול — קינדר-קאנצערט.	9.12.62 (16)
י. ג. פרץ-שול — אפשלום פון לערן-יאר	16.12.62 (17)

די אויסגערטע אונטערנונגסונג זענען באזוכט געווארן דורך 3070
פערזאנגען.

אין משך פון דעם בארכיטיאר זענען פארגעקומען 57 אונטערנונגסונג,
וועלכע זענען באזוכט געווארן פון 13.020 פערזאנגען.

רעדפעראטט פון מענדל מאן א.ד.ט. "פון פלאנסק ביין ארץ-בישן דארף יאזר". פאריז'ער: מ. גריינברג.	21.10.62 (24)
רעדפעראטט פון מענדל מאן אין בנימברית לאקסל א.ד.ט. "צווישן יידישע שבטים אין ישראל". פאריז'ער: י. שפרר-לינג.	24.10.62 (25)
רעדפעראטט פון מענדל מאן א.ד.ט. "די סאווועטישע יידישע ליטעראטטור" פאריז'ער: ס. בורשטיין.	28.10.62 (26)
רעדפעראטט פון מענדל מאן אין סאמוועל מייערט האל א.ד.ט. "וועט ישראאל וועח דער ניסטיקער צענטער פון יידישן פאלק?". פאריז'ער: א. קוייאטאקוסקי.	4.11.62 (27)
רעדפעראטט פון מענדל מאן א.ד.ט. "פארענעלעכטיטן", גע-שטאלטן און טיפן, וועלכע איך האב געטראפען אויה מיין ליטעראטזיעם: רחל האלציג'ר. פאריז'ער: י. רוימער.	6.11.62 (28)
א גלעדי טי צו געזעגענען מענדל מאננען. רעדנער: ס. בורשטיין, ה. ברגנער, ש. ווין, ה. מנין, י. קאהאן, י. רוייד מעה.	2.12.62 (29)
דיסקופיע-אונט וועגן דער פארשטעטלונג, "בעק לעין צענ-טער". אריינפּוּר: ה. בערגנער און ג. פרידמאן. אנטוילנער-מער אין דער דיסקופיע: רחל בעעה, י. וויסליין, מ. וויסליין, ש. טינעל, ש. מינדאלאעך, ה. צוקער, פרוי. דאוזען בערג, ריבכשטיין. שיריה בצייבור, אונגגעפּירט פון קלינינ-מאן און פרידאָן ווילענְסְקִי. פאריז'ער: י. אַקְנָא, טרויער-אונט נאך אלעכ מאשין ע"ה. רעדנער: י. אַקְנָא, דר. מ. דיוויז, ש. ווין, י. האנגי, דושי. מ. טויפּאוּיטש. פאריז'ער: י. רוימער.	18.12.62 (30)
די אויסגערכנטע אונטערגעמנונען זענען געווארן באזוכט דורך 7450 פערזאננע.	

טאבולע נומער 2

טאגטער-אוף-פֿירָונְגָּן אֵין "קְדִימָה" אֵין יָאָר 1962

"בעק-לעין צענטער" פון אליהו גילנער, רעושי יעקב וויס-ליין, אונסגעפּירט דורך דעם טאגטער-קריזו א.ג. פון דוד הערמאן בי דער "קדימה" מיט דער באטילילוקונג פון רחל האלציג'ר און יעקב וויסליין.	11.8.62 (1)
"בעק-לעין צענטער". 2 טע אופּיפּירונג.	18.8.62 (2)
"בעק-לעין צענטער". 3 טע אופּיפּירונג.	25.8.62 (3)
"בעק-לעין צענטער". 4 טע אופּיפּירונג.	1.9.62 (4)
"בעק-לעין צענטער". 5 טע אופּיפּירונג.	8.9.62 (5)
"בעק-לעין צענטער". 6 טע אופּיפּירונג.	15.9.62 (6)
"בעק-לעין צענטער". 7 טע אופּיפּירונג.	22.9.62 (7)
"בעק-לעין צענטער". 8 טע אופּיפּירונג.	6.10.62 (8)
"בעק-לעין צענטער". 9 טע אופּיפּירונג.	27.10.62 (9)

צוזאמען מיט דעם וואראשעווער צענטער, דוד העמאנ
טעהטער-קרוייז, זשעלעבאזוער און פראנציז-בעלגייש
לאנדסמאנשאפטן. רעדנען: ס. בורשטיין, ח. טיילאר, ש.
טינעל, ש. ריכטער, סענאקי, י. שפערלינג. לייענען: פרו
פ. גראינבוים. תפילות: הרב י. רפאפארט. הוכחה: א.
אדלער. פארזיצער: א. אנגעל.

„לבבדיקע צייטונג“. אנטוינט-געטער: מ. אייזענבור, ס.
בורשטיין, ה. בערגנער, י. האניג, מ. זאלצמאן, י. ליעוין,
ה. מיניא, ב. עזראוויטש, ג. פרידמאן, א. ציקרט, י. שפער-
לונג, י. שערא. פארזיצער: ה. פירדמאן.

אוונט, געווידמעט 100 אאר מאדים ראווענפעלד. אפשראצונ-
גען: ה. בערגנער, י. נילגיניטש. רעציאטציעס: שיילער פון
י. ג. פריזשול: מלכה גאלדרברג, חייה קאלעט, שרה ראווענ-
צוויג, שיילער פון שלם עיליכם-ישול: ואסל לעבענהאלץ.
פארזיצער: ב. עזראוויטש.

רעפעראט פון י. קאהאן וועגן ערנעםט העמיןנווי. פאר-
זיצער: ס. בורשטיין.

דיסקוסיע-אוונט א.ד.ט. „קוטר-אודייאישער קרייזס פון
אוונדזער צויט“. ארייניפר: ג. פרידמאן. דיסקטאנטן: ס.
בורשטיין, זילברשטיין, י. רפאפארט, פ. דינגענבלום.
פארזיצער: ב. עזראוויטש.

אוונט, געווידמעט דעם 10 אונט יארצייט נאך די אומגעבראכ-
טע אוווינטישיריעש שריבער, איינגעארדנט צווזאמען
מייט „יד. באארד אה דעפייטיס“ אין קאפינ-האל. רעדנען:
ב. ווינער, י. ליבולער, ש. מאראנג, ב. פאטקין, י. קאהאן,
י. שפערלינג. שאפענס טויערמאש: מרים ראכלין, פאר-
זיצער: מ. אשכנז.

אוונט א.ג. „וואס איז איעיר פראנציג?“. אנטוינט-געטער אין
פרזידיטום: ש. נאלדשטיין, י. נילגיניטש, דר. מ. פער-
שטענדיג, דר. ה. ראסקוין. פארזיצער: י. רוימער.

קבת-פנימ פאן שריבער מענדל מאן. באגריסער: ס.
בורשטיין (באארד אה דעפייטיס), א. בריזובאלט (קולטור-
קאմיסיע בעיון ציוויסטישן ראט), י. קערש (י. וואקס-
קולדור-הויז), ש. ריכטער (פעדער-אציע פון לאנדסמאנ-
שאפטן), ה. בערגנער, י. וויסליץ. שריפט-לעכע באגריסונג
פון ישראל-אמבאסאדר משה יובל. רעפעראט פון מענדל
מאן א.ד.ט. „דאם ווארט פון יודישן שריבער און אונ-
דערע טען“. פארזיצער: י. רוימער.

רעפעראט פון מענדל מאן א.ד.ט. „פון מאסקווע בייז בער-
לן“. פארזיצער: ס. בורשטיין.

רעפעראט פון מענדל מאן אין פערען מאונ-האל א.ד.ט.
„יידיש לעבן אין דער וועלט — איינדרוקן פון נסיעות איז
בער לענדער און קאנטינענטן“. פארזיצער: נ. גראינבוים.
רעפעראט פון מענדל מאן א.ד.ט. „מיינע באגעגענישן מיט
פיך גראיסע שריבער — ש. אש. ד. פינסקי, ז. שניאור און
י. אפאטאש“. פארזיצער: ב. עזראוויטש.

12.8.62 (14)

19.8.62 (15)

26.8.62 (16)

2.9.62 (17)

9.9.62 (18)

16.9.62 (19)

23.9.62 (20)

30.9.62 (21)

6.10.62 (22)

14.10.62 (23)

"קידמה"-אונגטערגעטען און יאר 1962

(1)	6.3.62	50ט אלגעמיינע ערלכע פאראזאלולונג.
(2)	17.3.62	"קידמה"-יזבל-קאניערט. אנטילנעםער: אברהם בריזד בלאט, רחל האלצער, סאבא הירשפלד, יעקב וויסליין, פרידא ווילענסקי, שיע טיגעל, פיילול סווואק, מאיר צעפר ראוו, דעニ קליינמאן, מרים ראכלין, שיינדל שליבער, יאשא שערא, "הboneim"-טאנציגרוף. דערעפונגונג: י. רייזר מעער.
(3)	1.4.62	אוננט צום אונדענק פון פנהס גאלדהאר צו זיין 15-טן יאר צייט, אינגעארדן צוזאמען מיטן לאחושער עצנטער. רעדנעער: ה. בערגנער. ש. גאלדהאר. י. גיליגויש. ה. מינץ. לויונען: בריזבלט. פאראזיצער: ס. בורשטיין.
(4)	15.4.62	אוננט פון ישראלי-פילמען.
(5)	21.4.62	פיילם "מאמעעלע".
(6)	29.4.62	פייערלכע אקדאדיימע צום 16טן יארטאג פון ווארשעווער געתא-אויפשטאנה. אינגעארדן צוזאמען מיטן "יד. באאָרד אָף דעפֿוּטִים" איזן מעלבוונער טאונזהאל. רעדנעער: הרב חיים גוטניק, י. קאהאן, ל. גאלדמאן (פארשטיינער פון דער יוגנט). לויונען: י. גיליגויש. הוצחה: א. אדלער. "הזמיר"-כאר. שיילער פון הרהצופים-ישול. פאראזיצער: מ. אשכנזי. דעקאראציעס: ווינשטיין.
(7)	13.5.62	רעפעראט פון י. אקנא א.ד.ט. "ראבענידראאנט טאנגרען, גאנדי און גערדו". פאראזיצער: י. ריימער.
(8)	27.5.62	אוננט פון "וואָרט אָון גַּעַזְעַנְג". אנטילנעםער: י. גיליגויש (שמועם), י. שעער (חומרעסקע). דעニ קליינמאן און פרידא ווילענסקי (אנפֿירער פון קאלעקטיוון געוזנג). פאראזיצער: י. ריימער.
(9)	10.6.62	אוננט, געוידמעט דעם פאראינויקטן ישראלי-אָפְּלִי. גאסטֶר גאנדי און גערדו. רָאַבְּנוֹן אָנָּטִיסְטִּין: דָּאָרָאָטִי לְיוֹוִוָּא. פאראזיצער: י. ריימער.
(10)	17.6.62	קבלת-פניהם פאר דוד טוישנסקי. באנרכיסטר: ס. בורשטיין ("באאָרד אָף דעפֿוּטִים"). ה. בערגנער, ר. האלצער, ה. מינץ, ג. שאויאק, י. שפערלינג. ארטיסטיתער טייל: רחל לעויזט, מרים ראכלין. פאראזיצער: י. ריימער.
(11)	1.7.62	פיילם "אנקל מאזעס".
(12)	8.7.62	אוננט פון "וואָרט אָון גַּעַזְעַנְג". אנטילנעםער: י. שפערלינג (רעפעראט), לאח צוקער, שיע טיגעל, יאשא שעער (חומרען-רעסקען), דעニ קליינמאן און פרידא ווילענסקי (אנפֿירער פון קאלעקטיוון געוזנג). פאראזיצער: י. ריימער.
(13)	29.7.62	שלושים-אוננט נאך ראובן שוויאטלא ע"ה, אינגעארדן

עם זענען שוין איז פולן גאנגע די צוינרייטונגגען פון אברהם בריזובּאלטס
אויפֿירונג פון דער "כישוף-מאכערין", מיט וועלכער דער טעאטער-קריז
חאט בדעה אנטזוהיבן דעם סעוזן איזן 1963.
עם ווערן געמאכט אלע באמייאונגגען צו פארשטארקן היינטיקס יאָר די
טעטיקיט פון דעם קריין.

דער קאמיטעט פון טעאטער-קריז באשטיוט פון די פֿאלגננדע פרײַינְד:
ט. גוינטער, ז. גערשאָוו, ש. טיגעל, ר. לֻוּוֹטָא, ש. מִינְדָּאַלְעָק, ש. האָכְגָּעַלְעָרָן
טהָה, ח. קָאַטְלָאָזָש, י. רָאַטְמָאָן, ש. שְׁוֹוָאָרֶץ אָזָן י. שָׁעָר.

אייז אײַינְגָעְפִּוֹרְט גַּעוּוֹאָרֶן אייז דֵי לְעַצְמָע יָאָרֶן. איין דעם פָּאָרְגָּאָנְגָּעָנְעָם יָאָרֶן
הָאָט דָּעֶר "קְרִימָה"-חָדֶש אֲרִינוּגְעַבָּרָכְט אֶנְרַעַסְעַרְעַס סֻמְעַ גַּעַלְתַּ אַדְאָנְקַדְיָי
בָּאַמְּיוֹנוֹנְגָּעָן פָּוֹן קָאַמִּיטְעַמְּטִיגְלִידְעָר. עַס אַיְז גַּעַשְׁאָפָּן גַּעוּוֹאָרֶן אֶסְמָע
פָּוֹן הָעַכְבָּר 700 פּוֹנְט. (די סֻמְעַ אַיְז נִישְׁט אַרְיִין איין דעם קָאַסְעַבְאַרְיכְּט,
וַיְוַיל זַי אַיְז גַּעַשְׁאָפָּן גַּעוּוֹאָרֶן נַאֲכַן בְּטוֹן סְעַפְטָעַמְבָּרְכְּט, 1962).

איין דעם פָּאָרְגָּאָנְגָּעָנְעָם יָאָרֶן גַּעַנְעָן אַוִּיךְ אֲרִינוּגְעַקְמָעָן 1164 פּוֹנְט
פָּוֹן דָּעֶר יְרוּשָׁה, וּוֹאָס נַתֵּן גִּנְטָעָר עַה הָאָט גַּעַלְאָזָט דָּעֶר "קְרִימָה". דָּאָס
אייז צִוְּמָעָרְשָׁן מָאָל, וּוֹאָס אֶנְרַעַסְעַרְעַס סֻמְעַ גַּעַלְתַּ אַיְז גַּעַלְאָזָן גַּעוּוֹאָרֶן דָּעֶר
"קְרִימָה" אַיְז צַוָּאָה. אֶסְפְּעַצְיְּלָעָרְקָאַמְּפִּיָּן דָּאָרָה נְעַפְּרָת וּוֹעָרָן כְּדִי
מְעַרְעָע גַּעַלְטָעָר זַאֲלָן גַּעַלְאָזָן וּוֹעָרָן גַּעַלְאָזָן דָּעֶר "קְרִימָה" אַיְז צַוָּאָות.
דָּאָס גַּעַלְטַס פָּוֹן דָּעֶר יְרוּשָׁה פָּוֹן נַתֵּן גִּנְטָעָר עַה גַּעַפְּנִינְט זַיךְ אַוִּיךְ אֶ
בָּאוּנְדָּעָרְעָרְקָאַנְטָעָן אַיְז וּוֹעָט גַּעַנוֹצָט וּוֹעָרָן פָּאָרְסְּפְּעַצְיְּלָעָרְעָלָעָזָעָן.
די פִּינְאָנְסְּמִילָעָלָעָלָעָן פָּוֹן דָּעֶר "קְרִימָה" אַיְז נַאֲךְ אַלְאַז נִשְׁתַּ קִיּוֹן לִיְכְּבָעָן.
עַס פָּאָדְרָעָט זַיךְ אֶסְפְּעַצְיְּלָעָרְקָאַמְּפִּיָּן אֶנְשְׁטָרָעָנְגָּוָן פָּוֹן אַלְאַעַמְּטָעָרְנָה אַיְז
פְּרִיְּנְדָן פָּוֹן דָּעֶר "קְרִימָה" כְּדִי דֵי אַיְנְסְּטִיטְוֹצְּיָע זַאלְעָקָעָן וּוֹיְתָעָרְאַנְגָּיָן
מִיטְּמַיְּמָן אַיְז טַעַטְיִקְיָיט.

דאָנְקִיְּאִיסְטְּרוֹקָן

דָּעֶר קָאַמִּיטְעַט דָּרִיקְט אָוִים אֶהָרְצִיקְן דָּאָנְקָן אַוְן אַנְעַרְקָעְנוֹנוֹגָן:
דָּעֶר פְּרִיְּנְדָן. אַקְנָא 55.ב. — דָּעֶר עַרְאָזְהָוָאָקָאָט פָּוֹן דָּעֶר "קְרִימָה"
— פָּאָרְזִיּוֹן פְּרִוּיְּוִילְּקָעָר מִיטְּאָרְבָּעָט בִּיִּם דָּעַלְיִידְקָוָן דֵי יְוִירִידִישׁ עַנְיִינִים
פָּוֹן דָּעֶר אַיְנְסְּטִיטְוֹצְּיָע.
דָּעֶר הָגָעָר יְוִירִישׁעָר פְּרָעָסָע: "די יְוִידִישׁעָן נִוְעָם", "יְוִידִישׁעָ פָּאָסְטָט",
"דוּשָׁאִישׁ נִוְוָס" אַוְן "דוּשָׁאִישׁ הָעָרָאָלְד" פָּאָר אָפְגָּעָבָן פְּלָאָז פָּאָר דֵי נָאָמִיצָן
אַוְן בָּאָרִיכְטָן פָּוֹן דָּעֶר "קְרִימָה";
דָּעֶר פְּרוּיְּוִינְגְּרוֹפָעָ בַּיִּי דָּעֶר "קְרִימָה", וּוּלְכָעָה אַהֲט אָפְגָּעָבָן פִּילְ צִוְּיָוָט
אַוְן מֵי אַוִּיךְ אַיְנְסְּטִיטְוֹצְּיָעָרְדָּעָנְגָּוָן אַוְן פָּאָרְשָׁעָנְגָּרָן דֵי "קְרִימָה"-אוֹנְטָרָעָנוֹמָנוֹנָגָן.
אַיְז דָּאָנְקָן וּוּרְטָא אַוִּיךְ אַוִּינְגָּדְרָקְט דֵי פְּרִיְּנְדָן בּוֹטְשָׁקָא אַוְן פְּרָוִי פָּאָר
אַיְנְאָרְדָּעָנְגָּוָן מְעַנְדָּלָמָּדָן בַּיִּי זַיךְ אַיְז וּוֹיְנוֹגָן אַוְן דָּעַרְמִיטָּמָאָן זַיְן
בָּאָזָוק וְדָא אַנְגָּעָנְעָמָעָר אַוְן בָּאָקוּוּמָעָר.

בָּאָרִיכְטָן פָּוֹן טַעַטְמָעְרְקִרְיוֹן אָ.ג. פָּוֹן דָּוד הָעַרְמָאָן

די אוּפְּפִירְוָגָן פָּוֹן אַלְיוֹחוֹ נִילְגָּרָם אַקְטָוּלְעָרְפִּיְּסָעָ, "בַּעַקְלָעִין צַעַנְטָעָר"
הָאָט גַּעוּוֹזָן, אַוְן עַס אַיְז פָּאָרָאָן אֶסְמָעָן מַעֲלָבָוָרָן אֶסְמָעָרְיָה יְדִישׁעָרְטָעְמָעָר
עוֹלָם.
די פָּאָרְשָׁטְלָוָנָג אַוְנְטָעָר דָּעֶר רָעוֹשִׁי פָּוֹן יְעַקְבָּן וּוֹיְסְלִילִין, מִיטְּן אַנְטִילְ
פָּוֹן רָחֵל הָאַלְצָהָר, אַיְז גַּעַשְׁפִּילְטָן גַּעוּוֹאָרֶן 10 מְאָל מִיטָּא בָּאָזָוק פָּוֹן קְרוּב
צַוְּיָבָן 2500 מְעַנְטִישָׁן.
צַוְּיָבָן די אַקְטָוּלְעָרְפִּיְּסָעָ, וּוֹאָס די פִּיְּסָעָ בָּאָרִיכְטָן אַוְן דָּעַמְּנוֹסָן
אַיְנְטָעָרָם, וּוֹאָס זַי הָאָט אַרְוִיְּסָנְדָרְפָּן, אַיְז דָּוָרָק דָּעֶר "קְרִימָה" אַיְנְגָּעָנְדָרָנְט
גַּעוּוֹאָרֶן אֶסְמָעָרְקָאַמְּפִּיְּסָעָן, וּוּלְכָעָה הָאָט בָּאַהֲנָדָלָט די פָּאָרְשָׁידָעָנָע
אַסְפָּעָקָטָן פָּוֹן דָּעֶר פָּאָרְשָׁטָלָוָנָג.
דָּעֶר טַעַטְמָעְרְקִרְיוֹן הָאָט אַיְז דָּעֶר פָּאָרְגָּאָנְגָּעָנְעָם יָאָרֶן דָּוְרְכָעְפִּירְטָמָזָ�
קָאנְצָעָרְטָן אַיְז מַוְשָׁב זְקָנִים הָיוֹ אָ.ג. פָּוֹן מַאֲנְטָעְפִּיְּאָרָעָן אַוְן הָאָט אַנְטִילְ
גַּעַנוֹמָעָן אַיְז וּדָעֶר "קְרִימָה"-יְוִובְלָקָאנְצָעָרט.

אוונט א.ג. "וואם איז איעיר פרענק?"

רעם 16.9.62 איז פארזומלטער עולם האט געשטעלט פראגן און דאס פרועזידום גע?". דער פארזומלטער עולם האט געשטעלט פראגן און דאס פרועזידום האט זוי פאָדענטפערט. דאס פרועזידום איז באַשטאנגען פון די פֿאלְגֶּנדָע פֿרְיִינְדָּן: ש. גֿאָלְדְּשִׁטְּמִין, י. גֿוֹלְגִּיטִּשְׁ, הֶרְ. מ. פֿערְשְׁטַעְנְדִּיג אָונְ דֶּר. ה. רַאֲסְקִין.

רעם פֿאָרוֹזִיְּן האט גֿעְפִּירְטִּרְ פְּרָ'. ר. רִימְעֵר.

די געשטעלט פראגן זענען געוווען אַינְטְּרָעְסָאנְט אָונְ די עַנְטְּפָרָם אַבְּיעַקְטִּיוֹן, טִיף אָונְ בּֿאָלְעַנְדָּךְ.

חַן די פֿאָרוֹזִמְלָטָע, חַן די מִינְגְּלִידָעָר פְּוֹן פרועזידום האָבן אוֹיסְנָעַ דְּרוֹקְט צּוֹפְּרִידְנִיקְיָות מִיט דֻּעַם אָוּוֹנְט אָונְ האָבן רַעְקָאמְעַנְדִּירְט אַיְינְצָוּאַרְדָּעָנְעַן אַוְיף לְחַבָּא עַנְלָעְכָּע אָוּנְטְּעַנְמָוְנְגָעָן.

טרויער-אונט נאך אלעך מאשין ע"ה

18.12.62 אין פארוינר-אונט נאך אלעך מאשין ע"ה.
 די פארוינר י. אקנָה, דר. מ. דיווֹוִוִס, ש. ווֹוִן, י. האנְגִג, דּוֹשִׁי. טרייפֿאַוּוַיטּ אָזֶן.
 ז. רַיְמַעַדּ האָבָן גַּעֲרָדָטּ וּוֹעֵגּ דּוּם פַּאֲרַשְׁטָאַפְּרָעָבָןָעַם. זַיִי האָבָן אַנְגַּוּוֹוִין,
 אָזֶן עַר אַיזּ גַּעֲוָעַן אַזְוֹנוּן אַזְוֹנוּן אַזְוֹנוּן אַזְוֹנוּן אַזְוֹנוּן אַזְוֹנוּן
 בענְעָר גַּעֲוָלְשַׁאַפְּטָלְעָבָר טּוֹעָר אָזֶן אַלְבָּהָאַבָּעָר פּוֹן קַוְלָטָר אָזֶן קוֹנְסָטּ.
 זַיִי האָבָן זַיִד בָּאוֹנוֹנְדָּרִים אַפְּגַּנְשַׁטְּעַלְטּ אַוְיִהְזְרָעָלְמָן זַיִנְעָן פַּאֲחַדְיִינְסָטּ פָּאַר דּוּר
 "קְרִימָה", דּוּם הַעֲבָרָאִישָׂן אַנוֹנוֹוּרְזָוְעָטּ, פָּאַר דּוּם קַאְמָךּ קַעַנְגּ אַנְטִיםְעָ
 מִיטִּים אָזֶן פָּאַר דּוּם יַדְיִשְׁן אָזֶן אַלְגַּעַמְיוֹנָם לְעַכְנָן אָזֶן אַוְיִסְטְּרָאַלְיָעּ בְּכָלְלָ
 אַוְיִהְזְרָעָלְמָן וּוֹעֲרָן אַיזּ גַּעֲמָאַדְן גַּעֲוָוָרָן, אָזֶן אלעך מַאֲשִׁין בְּוּלָר וּוּעַט
 אַוְיִפְּנָהָאַנְגָּעָן זַיִן "קְרִימָה" צַו פָּאַרְאַיְבִּיךְן זַיִן אַנְדָּעַנְךְ.

פִּינְאָסֶל

די הכנסה פון מיטנולדס-אַפְּצָאַל איז איז פֿאָרגָאנְגָעָנָעָם יָאָר גַּעֲוֹעָן
אַ בִּיסְלַ גְּרָעֵסְעַר וּוּ מִיטַּ אַ יָּאָר פְּרִיעָר (1240 פּוֹנְטַ לְּגַבִּי 1196 פּוֹנְטַ אַיְן יָאָר
1961). דָּאַס אַיְן הַוּפְּטוּצְעַלְעַד אַ רְׂעוֹלְתַּאְתַּטְפַּט פּוֹן דָּעַם באַשְׁׂוּסְמַן צְוּ הַעֲכַרְעַן
דעַם מִיטַּנְלְדִּיסְ-אַפְּצָאַל פּוֹן 2 נִינְגָעָם אַוְיַּךְ 3 נִינְגָעָם פְּאָר מַעְנָעָר אַזְּן פּוֹן אַ
גִּינְעַ אַוְיַּךְ 1.10.0 פּוֹנְטַ פְּאָר פְּרוּעָן, וּוָאַס אַיְן אַנְגָּנוּמוּעָן גַּעֲוֹרָן אַוְיַּךְ
דָּעַר לְעַצְמָעַר יְעַלְעַבְדָּר אַלְגָּעְמִינְעָר פְּאַרְזָאַמְלָוְנָג אַיְן מַעְרַץ פְּאָרגָאנְגָעָנָעָם
יאָר.

הנמה פון פארדיינגןן דיו זאלן איז ליאדר ווילר נפאלן פון פונט אין יאר 1961 אויה 401 פונט אין יאר 1962. די הוופט-יסיבה פון דעם איז די שואכע טעטיקיט פון דעם טעטער-קריזו ביי דער "קדימה". נישט נעקומט דערויף וואס דער יובל-פאנד האט אריינגעבראכט פאראזיאן קנאפע 3000 פונט, איז די פינאנס-סיעלע לאגנע פון דער "קדימה" נאך אלץ א שוערט. דער פאעד האט דער מאנגעכט אפוצעצלן טוילויזו די חובות פון דער אינסטיטוציע, אבער איר בודושט איז נאך אלץ נישט אויסונגעליכן געוווארן.

די פְּרִיעָרְדִּיקָע אַפְּנֵנִים פָּוּן שָׁאָפָּן פָּאָנְדָּן פָּאָר דָּעָר „קְרִימָה“ וּוֹ דִי
בָּאָזָּרָן, טָאנְצָאָוָונְטָן אֲ.וֹ. הָאָכָּן זִיךְרָאָרְיוֹסְנוֹווֹזָן צָו זַיְן וַיּוֹנִיךְ דָּעָרָ
פָּאָלְגְּרוֹיִיךְ, דָּעָרְבָּעָרְדָּה אַתְּ דָּעָר „קְרִימָה“-קָאָמִיטָּעָט גַּעֲוָכָּת נִיעָר וּוּגָּעָן צָו
שָׁאָפָּן די גַּוִּיטִיכָּע מִיטְלָעָן. אַיְינָעָרְ פָּוּן זַיְן אַיזְדָּעָר „קְרִימָה“-חוֹדָש, וּוּלְכָעָר

לענונגערן אריינינפער, אנוויזונדיק אויף די הויפט-סיבות פון דעם קולטור-קריזיס
און האט זיך באטען אנטומערקן די פערספוקטיוון אין דער צוקנפט.
אין דער דיסקופי אבן זיך באטיליקט די פרינידה: ס. בורשטיין, זיל-
ברשתויין, י. ראנאפרארט און פ. רינגעלבלוום.
דער דיסקופי אונט האט באוווין ווועט די דאזוקע טמעע נאך פיל מאל
באחאנדרט טעמע. זוארשיינלאך ווועט די דאזוקע טמעע נאך פיל מאל
באחאנדרט וווען.

דעם 2.12.62 איז פארגעקמען און צוויטער דיסקופי אונט גווען דער
פארשטעלונג, "בעמ ליאן צענטער", וואס איז געשפילט געווארן דורך דעם
דווח הערטמאן טאטער-קריזיס בי דער "קדימה".

אן אריינינפער צו דער דיסקופי האבן געהבן געהבן די פריניד. בענונגער און
ל. פרידמן. זוי האבן אונגעוויז, איז אליהו גילנער האט געוואלט אין דער
פיעסע געבן א בילד פון היינטיכון יידיישן לעבן און הויפט-עכלעך ארכוס-
ברענונגערן די טראגדיע פון דעם יידישן וועלט-עלען אינטערלעונגנט איז די נײַע
באדינונגערן פון די אימיגראצייע-עלנדער. די פיעסע ווירקט מיט איר טרא-
נא. עס טראגט זיך פון איר א פארצ'זווויפלט געשריי און א זוארונגערן, איז
עס איז נישט אין ארדעונג און דעם יידיישן גוזעל-אפטעלען לעבן.

אין דער ליעבע-אפטער דיסקופי האבן אנטיליגעונגן די פריניד: רחל
בעהער, ג. וויסלייז. מ. ווילענסקי. ש. טינעל, ש. מיגדאלעה. ה. צוקער,
פרוי. פ. ראנענברג און פר' ריבשתין.

אן דעם צוויתן טיל פון דעם אונט, וואס איז פארגעקמען בי
געדקטער טישן, האט דער פארזומאלטער עולם געונגערן יידישע און העברע-
אייש ליעדר אונטער דער לייטונג פון דעניז קלינמאן און פרידא זוילענסקי.
מייטן דזוקין אונט האט די "קדימה" געשלאָסן איר יערלעכע טעטיקיט
און דער פארזיצער פר'. דיימער האט, בי דער געלעננהיט, אויסגעדריקט
אַדאנק אַלע פערזאנען, וועלכע האבן מיטגעהאלפֿן צו דעם דערפאָלן פון
די "קדימה"-אונטער-ענונגערן.

אונט געווידמעט דעם אנדענק פון די אומגעבראכטער סאָוועטיש-יידישע שרייבער

אין שיוכות מיט דעם 10טן אַרטצייט נאך די אומגעבראכטער סאָוועטיש-
יידישע שרייבער איז דעם 9.9.62 פארגעקמען אין קאָפִין-האל א גוט
באזוכטער אונט, אינגעאָרדנט דורך דער "קדימה" צואמען מיטו "יידישן
באָאָרד אָפּ דעפּוֹתִים".

דער אונט האט זיך אַנגעהויבן מיט שאָפענס טרייער-מְאָרֶשׁ. די
פריניד: מ. אשכניו, ב. ווינער, י. לַיְבָּלָעָר, ש. מאָראָעָן, ב. פָּאָטְקִין, ג. קָאָהָן
און י. שְׁבָּרְלִינְגָּהָן גַּעֲרֵלָת ווּגָן די אַמְּגַעְבָּרָאכְטָע יִדְיָוּבָּר
און אויך באָרְטוֹרֶט פָּאָרְשִׁידָעָנָע אַסְפּוּקְטָן פון יִדְיָיָן לעבן אַרְטְּנָפָּרְבָּאָנָד.
אויף דעם אונט איז אַנְגַּנוּמוּמָעָן גַּעֲוָאָרָן אַרְזָאָלְצִיעָן, וועלכע דרייקט
אויס פְּרָאָטְעָסְטָט אַזְּרָאָן צּוּלִיבָּדָם ווּאָסָם ווּעָרָן נִשְׁתַּחַתְּגָּמָּכְטָמָּקִין שָׁוָם
ערנונגער באַמייאָונָגָען אויפּצְוּלָעָבָן די יִדְיָוּשָׁע קָוְלָטָר אַזְּרָאָטְפָּרְבָּאָנָד,
צּוּלִיב די שִׁקְאָנָעָם. ווּאָס די יִדְיָוּשָׁע רַעֲלִינְגָּי אַזְּרָאָן שָׁוָלָן דָּאָרְפָּן דָּאָרְט אַוִיס-
שְׁטִיְין אַזְּרָאָן צּוּלִיב די אַרְעָסְטָן אַזְּרָאָן דָּרְשִׁיסְוָנָגָעָן פון יִדְיָן פָּאָרְ כְּלָמְוּרְשְׁטָעָר
סְפָּעַלְאָצִיעָן". עס אַזְּרָאָן גַּעֲוָאָרָן אַיבָּעָרְגָּשְׂקָט אַבְּרִידְעָלְעָכָר
גְּרוּס צּוּ דִי יִדְיָן אַזְּרָאָטְפָּרְבָּאָנָד מִיט דָרָר פָּאָרְזְּיָכְרָוָן, אַז זַיְן ווּלְעָן
נִשְׁתַּחַתְּגָּמָּכְטָמָּקִין ווּעָרָן דורך די יִדְיָן אַזְּרָאָן לְעַנְדָּר.

דענע פראבלעמען פון יידישן אונן אלגעמיינעם ליעבן. איר הופט-ציל אוּז אקטיוויזוֹן די שרייבער אין קוֹלטוֹרְטוּר און, דורך זוי, דעם ישוב.
 אין דעם לִיּוֹטָרְטִיקָל וועגן די אַנְטִיכָמִיטִישׁ גַּשְׁעָעֵנִישׁ אַין אַרְ-
 גַּעֲנְטִינִינַע אַון אַוְרְגּוֹווֹי אַיז אַוְסְגַּפִּירֶת גַּעֲנָוָאָרֶן, אַוְ בַּיִּקְיָן שֻׁם אַומְ-
 שְׁטָעַנְדָּן וּוּלְּן די יַיִּדְן נִישְׁתְּ דָּרְלָאָזָן עַס וְּאַל זַיְךְ יַיִּבְרָהָרוֹן אַ צְוּוּיְטָעָר
 אַשְׁוּיְעַנְטִימָשָׂם. זַיְיךְ וּוּלְּן אַומְעָטָום שְׁטָעַלְן אַן אַרְגְּגָנוֹיְדָטָן וּוּדְרָעְשָׁטָאנָן.
 עַס האַבָּן אַנְטִיכָמִיטִישׁ גַּעֲנִינַע אַין דָּרָר "צִיּוֹטָגָן" מִיטָּעָסִיעָן, לִדְרָעָר, דָּרָר-
 צִיּוֹלְגָּעָן אַוְן פָּעַלְעַטְצָגָן די פְּרִוְינְדָּה, ס. בּוֹרְשְׁטִין, ה. בערג-
 נָהָר, י. האַנְגָּה, מ. זָאַלְצִיכָּאן, ז. לְעָוִין, ה. מִינָּץ, ב. עַזְּרָאוּוִיטָשׁ, ה. פְּרִידְמָאן,
 א. צִיקְעָרָט, י. שְׁפָעָרְלִינְגָּן.

די "לְעַבְדִּיקָע צִיּוֹטָגָן" האַט אַיבְרָגָעָלָאָזָט אַוְיָה די צְהָרָעָר, אַרְדָּאָן
 אַיְדָר פָּאַרְשִׁידְנָאַרְטִיקָן בָּאַרְאָקְטָהָר, פָּאַרְבִּיקִיטָן פָּוּן מַאְטָעָרִיאָל אַון הַוִּיכָּן
 נְיוֹאָ, אַגְּנוֹן אַיְינְדָּרָוק.

מְאָרִים רְאֹזְעַנְפְּעָלְדִּאָוָונְט

כִּדְיָ אַפְּצָצִיכָעָנָן דָּעַם 100 טָן גַּעֲבָרְ�נִיאָר פָּוּן מְאָרִים רְאֹזְעַנְפְּעָלְדִּאָוָונְט
 אַיְזָ דָעַם 19.8.62 אַיְינְגָעָן אַרְדָּנָט גַּעֲוָאָרָן אַ פִּיעָרְלָעְכָּר אַוְוָונָט.
 די פְּרִוְינְדָּה, ה. בערגנָה, י. גִּילְגִּינְטִישׁ אַון, ב. עַזְּאַוְיִוְתִּשׁ האַבָּן גַּעֲגָבָן
 אַן אַפְּשָׁאַצְוֹנָג פָּוּן מְאָרִים רְאֹזְעַנְפְּעָלְדִּס לְעַבָּן אַון שָׁאָפָן. זַיְיךְ האַבָּן אַגְּנוּוֹוִין,
 אַז, מ. רְאֹזְעַנְפְּעָלְדִּס האַט אַרְיִינְגְּנִיפְּרִיטָט דָּאָס יַיִּדְישׁ לִיד אַיְן דָּרָר וּוּלְּטָ-
 לִיטְעָרָטָמָר אַון אַיְזָ גַּעֲוָעָן דָּרָר פָּאַנְגָּר אַוְיָה פָּוּן דָּרָר מַאְדָרְגָּנָעָר
 יַיִּדְישָׁר לִיטְעָרָטָמָר. עַר אַיְזָ גַּעֲוָעָן אַ קְעַמְפָּר פָּאַר יַיִּדְישׁ, פָּאַר גַּעֲרָעָ-
 טִיקִים אַון יוֹשָׁר.
 שְׁילָעָר פָּוּן, ה. פְּרִזְז אַון שְׁלוּסָעָלִיכָם שְׁלוּן האַבָּן רַעַצִּיטִירָט, מ. רְאֹזְעָנְ-
 פְּעָלָדִס לִידָעָר אַון אַיְינְקָעָלִידָעָר זַעֲנָעָן גַּשְׁפִּילָט גַּעֲוָאָרָן אַוְיָה אַ פָּטָעָפָּאָן
 פְּלִיטָע, כִּדְיָ צַוְּאַלְוְסְטִירְן די אַפְּשָׁאַצְוֹנָעָן.

י. קָאַחָאָנָס רַעַפְעָרָאָט וּוּגָעָן רַעַנְעָסְטָן הַעֲמִינְגְּנוּוּי

אַיְזָ שִׁיכָּוֹת מִיטָּן עַרְשָׁטָן יַאֲרָטָאָג נַאֲכָן טָוִיט פָּוּן דָעַם גַּרְוִוִּין שְׁרִיְבָּר
 — נַאֲבָלְ-לַאֲוּרָעָט, עַרְנָעָסְטָן הַעֲמִינְגְּנוּוּי, האַט יַיִּצְחָק קָאַחָאָן גַּעֲהָלָטָן דָעַם
 26.8.62 אַ צְוּוּיְשָׁעָהָדוֹקָן דַּעַפְעָרָאָט.
 אַיְזָ דָעַם דַּעַפְעָרָאָט האַט, י. קָאַחָאָן גַּעֲגָבָן אַ טִּיפָּוּן אַנְגָּלִיזָ פָּוּן הַעֲמִינְגָּ-
 וּוּיָס בִּיכָּה, אַנְהָוִיְבָּדִיק פָּוּן זַיְעָנָעָנָג צַוְּאָפָּאָפָּן, אַוְנְדִּיקְנְדִּישׁ מִיטָּזָיָן
 זַוְּן גִּיטָּא אַוְיָה "אוֹזְוֹ" אַוְן גַּעֲזָעָנָנָג צַוְּאָפָּאָפָּן", אַוְנְדִּיקְנְדִּישׁ מִיטָּזָיָן
 סְרִיוּזְיוּעָרָק, "דָרָר אַלְטָעָר מָאָן אַוְן דָרָר יִסְמָ". דָרָר דַּעַפְעָרָעָנָט האַט אַרְוִיסָּ-
 גַּעַבְרָאָקָט דָעַם אַיְינְגָּנָאַרְטִיקָן בָּאַרְאָקְטָהָר, פָּוּן דָעַם שְׁרִיְבָּר, וּוּלְּכָבָר אַיְזָ
 גַּעֲוָעָן אַ גַּרְוִיסָּדְרָקָן דָרָר אַלְטָעָר אַוְן אַלְטָעָר גַּעַשְׁטָאָלָט בַּיּוּם
 לְעַבָּן. הָגָם עַר האַט לִיב גַּעַהָאָט דָאָס לְעַבָּן אַזְמָט פִּיל גַּעַנְאָסָן פָּוּן לְעַבָּן,
 אַיְזָ עַר גַּעֲוָעָן שְׁטָעָנְדִּיק אַיְינְזָאמָם. זַיְיךְ טְרָאַגְעָדִיעָו וּוּרָטָן נַאֲךְ מַעְרָ אַוְנְטָעָרָ-
 גַּעַשְׁטָרָאָכָן דָוָרָק זַיְיךְ זַוְּנִיְעָרָקָן.
 דָרָר נַיְסְטְּרִיכָעָר דַּעַפְעָרָאָט האַט שְׁטָאָרָק אַוְיִסְגְּעָנוּמוּן בַּיִּ דָעַם
 נְרוֹיָסְטָן פָּאַרְזָאָמְלָטָן עָלָם.

דִּיסְקוּסְיָעָ-אָוָונְט

דָעַם 2.9.62 אַיְזָ פָּאַרְגָּעָקָומָעָן אַ דִּיסְקוּסְיָעָ-אָוָונְט אַדְמָ. "סּוֹלְטוֹרָ-
 אַיְדִּיוֹאַיְשָׁעָר קָרְיוֹזִים פָּוּן אַוְנְדוֹעָר צִוְּיָתָ". פָּרָ' ה. פְּרִידְמָאן האַט גַּעֲגָבָן אַ

אויף דעם אונט איז געזאלט געווארן א גראטער סומע געלט פארן
ישראל-אַפְּלִיל.

קבלה-פנימ מאר דוד טושינסקי

דעם 17.6.62 איז פארגעטונג און א קבלת-פנימ אונט פאר דעם באָ
קאנטן יידישן קינסטלער דוד טושינסקי, וועלכער איז געkomען אויף א באָזָּך
פון פארן.

די פרינד: ס. בורשטיין, ה. בערגנער, ר. האלצעה, ה. מינץ, י. ריומה,
ג. שאיק, י. שפערלינג האבן באָגריסט דעם גאסט און געגעבן אַן אָפְּשָׁצָּוֹנָּג
פון זיין איינגערטיקער קונסְט — די מיניאטורה-ציינונג. זיין האבן אַנְגָּעֵר
וויזן, אַז דוד טושינסקי האט געפונען זיין איינגענען סטיל, וואָס איזהן עכט
יידיש, הָן אָנוּיווערטסָּאָל.

אין דעם אָרטִיסְטִישָׂן טִילְהָאָט רְחֵל לְעֻזִּיטָא גַּעֲזָנְגָעָן אַיִינְקָעָן לְידָעָר
סָאַלָּא בַּיִ דָעָר בְּאֶגְלִיטְוֹנָג פּוֹן מְרִים רַאֲכִין אַוְן שְׁפָעְטָעָר מִיטָּן גַּאנְצָן
עוֹלָם.
דעָר אָונְטָה האט גַּעֲטָרָאָגָן אַ דָּעָרָה-וַיְבָעָנָעָם אַוְן גְּלִוְיכְּזִיטִיךְ אַ וְוַאֲרָעָם
הַיְמִינָן כָּאָרָאָקְטָעָר.

שלושים-אָונְטָה נָאָרָהָן שְׂוִיאָטָלָא עַה

דעם 29.7.62 איז פְּאָרְגָּעָקְמָעָן אַ שלושים-אָונְטָה נָאָרָהָן דָעָם פְּלָזְלָוָנְגָה
פְּאָרְשָׁטָאָרְבָּעָנָעָם זִינְגָעָרָה רַאֲוָן שְׂוִיאָטָלָא עַה.
דעָר אָונְטָה אַז אַיְנְגָעָאָרְדָנָט גַּעֲוָאָרָן דָוָרָךְ דָעָר „קְרִימָה“, וְאָרְשָׁעָוָר
צָעָנְטָה, דָוד הָרָמָאן טְעַזְּטָעָרְדָּקְרִיּוֹ, וְשְׁעַלְעַבָּאָוָוָר אַזְן פְּרָאָנְצְּוִיזְּשָׁן
בְּעַלְגִּישׁ לְאָנְדָסְמָאָנְשָׁאָפָּטָן.

די פרינד: ס. בּוּרְשְׁטִין, ח. טִילָּאָה, ש. טִינְגָּעָל, א. נָאָנְגָּעָל, ש. רִיבְכָּתָה,
סְעַנְאָקִי אַז. שְׁפָעְרָלִינְגָה האָבָן גַּעֲרָדָט וּוְעָגָן דָעָם פְּאָרְשָׁטָאָרְבָּעָנָעָם פְּאָלְקָסְטָ
זִינְגָעָרָה, אַנוּזְוִינְדִּיק, אַז עָרָה האָט גַּעֲגָעָבָן אַ גְּרוּיסְן צּוֹשְׁטָיְיעָר צּוֹם הִינְן
יְוִידִישָׁן קְוַלְטָוְרָגְגַּעַזְוָעָלְשָׁפְּטָלָעָכְן לְעָבָן דָוָרָךְ אַנְטִילְגָּנְעָמָעָן אַזְן פִּילְ אַונְטָעָרָ
גַּעֲמָנְגָעָן אַזְן דָוָרָךְ בְּרָעְגָעָן דָאָס יְוִידִישָׁן אַזְן הָבְרָאִישָׁן לִיד דָעָם הִינְן
יְוִידִישָׁן עוֹלָם אוֹיף וְוַיִּעְרָה האָט גַּעֲמָנְגָעָן אַזְן
גַּעֲוָעָן פָּאָר אִים אַ שְׁלִיחָות, וּוְלְכָעָר עָרָה האָט וְוַיְרָדִיךְ אַוְיסְנָעָפִירָט זִיּוֹן גַּאנְצָן
לְעָבָן אַזְן גַּעֲשָׁטָאָרְבָּן מִיטָּן אַ לִיד אוֹיף די לִיפָּן.

דעָר וְוַאֲרָשָׁעָוָר צָעָנְטָעָר האָט גַּעֲמָלָן, אַז יְעָרָעָם יָאָר וּוְעָט אַיִינְ
גַּעֲרָדָנָט וּוְעָרָן אַ גַּעֲזָנְגָעָטָסְטוּאָל אוֹיף ר. שְׂוִיאָטָלָאָסְטָמָעָן אַזְן עָסָם
וּוְעָלָן אַוְיסְגָּטְיִילָט וּוְעָרָן 2 פְּרִזּוֹן: פּוֹן 50 גַּעֲנָעָם אַזְן 25 גַּעֲנָעָם פָּאָר די בְּעַטְמָעָ
גַּעֲזָנְגָעָן לִידָעָר.

חוֹן א. אַדְלָעָר האָט גַּעֲמָאָכָט אַזְן אַל מְלָא רְחָמִים אַזְן פְּרוּ פ. גְּרִינְבוֹיָם
הָאָט גַּעֲלִיעָנָט אַ לִיד וּוְעָגָן פְּאָרְשָׁטָאָרְבָּעָנָעָם, הָרָב י. רַאֲפָאָפָּרָט האָט גַּעֲזָנְגָעָן
תְּפִילּוֹת.
דעָר אָונְטָה האָט גַּעֲלָאָזָט אַ שְׁטָאָרָקְן אַיְנְדָרָוק אוֹיף די פִּילְצָאָלִיקָעָ
פְּאָרְזָאָמְלָטָע.

„לְעַבְעַדְיוֹקָע צִיְמָוָג“

דעם 12.8.62 אַז אַיְנְגָעָאָרְדָנָט גַּעֲוָאָרָן אַ „לְעַבְעַדְיוֹקָע צִיְמָוָג“. אַזְן
דעם אַרְיִינְפְּרִידְזְוָאָרָט האָט ל. פְּרִידְמָאן אַנְגָּעוֹוֹן, אַזְן די „לְעַבְעַדְיוֹקָע צִיְמָוָג“
אַזְן אַפְּעָנָע טְרִיבְגָּוָן פָּאָר אַלְעָוָוָסְטָהָאָבָן וּוְאָס צּוֹ זָאָגָן וּוְעָגָן די פְּאָרְשִׁיָּה

פוייערלעכע אקדמי צום 19טן יארטאג פון ווארטשוווער געטאט-אויפשטאנד

דעム 29.4.62 (כ"ה ניסן) אויז פארגנוקומען אין מעלבווענד טאונ-האל אל גרויסע טרויער-אקדמי צום 19טן יארטאג פון ווארטשוווער געטאט-אויפשטאנד. די אקדמי אויז באזוכט געווארן פון העכדר 2000 מענטשן. ווי אוין די פליינדריקע יארן, אויז אויך דעם פארגנאנגענען יאר די אקדמי אויז געווארן צוואמען מיטו "באארד אוף דאפיוטיס".

די רעדעם פון הרוב חיים גוטנicker. קאהאן, ג' נאלדמאן (פארטטייער פון דער יונגנט), דאס לויינען דורך. גיליגנטיש אַקאָפִּיטֵל פון אַנדְרָע שׂוֹאַרְץ בָּאַרְטָס בָּוך, "דער לאַצְטָעֶר פָּוּן די צְדִיקִים" אָוֹן די אַנְטְּשָׁפְּרָעָבְּנְדִּיקָּע לְוִידָּעָר, אויסגעפֿירְט דורך דעם אַזְמָוֵיר"כָּאָר, ווי אויך די רַעֲצִיטָאַצְיָע פָּוּן אַ שְׁילָעָר פון הר הצופִּים-שְׁוֵיל האָבָן גַּעֲבָרָכְט צום אויסדרוק אָונְדוּשָׁר פָּאַרְעָזְוָנָג פָּאַר אָוּן טְרוּיָעָר נָאָך די אַמְּגָעָרָאַכְטָע זַעַקְס מְלִיאָן יִדְּן.

די פְּרָעָכְטִיקָּע דַּקְּאַרְאַצְיָע — אַ רְיוֹסָה בַּילְד פָּוּן דעם דַּעֲנְקָמָל פָּוּן ווארטשוווער געטאָן געמאָלן פָּוּן פר' ווינשטאמָה האָט געהאָלְפָּן צו שאָפוּן דַּעֲנָהעריקָע שְׁטִימָונָג אַיְן זָאָל.

אָוּנְטָן פָּוּן "וָאָרְטָן אָוּן גַּעֲזָנָג"

דעם 27.5.62 אויז דעם 8.6.62 זענען פארגנוקומען אָוּנְטָן פָּוּן "וָאָרְטָן גַּעֲזָנָג". בִּיְדֻע אָוּנְטָן זענען פארגנוקומען בַּיִּי גַּעֲדָעָטָע טִישָׁן. אויף דעם ערשותן אָוּנְטָן האָט. גִּילְגִּיטִיש גַּעֲרָעָדָט וְעוֹגָן שְׁלָמָה עַתְּנִינְגָּעָר אִין שִׁיבְּכוֹת מִיט דעם וְאָסָם עַמְּזָאָן גַּעֲוָאָרָן הַוְּדָעָרָט יָאָר זַוְּנָט עַמְּזָאָן אַזְוָאָן צְוַיְּוָתָן טִילָּה "סְעַרְקָעָלְעָ". יָאָשָׁא שַׁעַר האָט ערשותן מָאָל גַּשְׁפִּילָט גַּעֲוָאָרָן זַיְּוָן פִּיעָסָע. גַּעֲלִיְּוָעָט אַ הַוְּמָאָרָעָסָקָע אָוּן אַיְן צְוַיְּוָתָן טִילָּה דַּעַר פָּאַרְוָאַמְּלָטָעָר עַולְמָן גַּעֲוָנָגָע אַוְן הַעֲבָרָעָאַיָּשָׁע לְוִידָּעָר אָוּנְטָעָר דַּעַר אַנְפִּירָוָנָג פָּוּן דעַנִּי קְלִינְמָאָן אַוְן פְּרִידָּאָן וְלוֹעֲפָסָקָן.

אויף דעם צְוַיְּוָתָן אָוּנְטָן האָט. גַּשְׁפָּרְלָוָג גַּעֲנָבָן אַז אַפְּשָׁאַצְוָנָג פָּוּן לעָאָן יּוֹרִיסָע בַּזְּקָע "מִילָּע 18". לְאָחֶזְקָעָה, יָאָשָׁא שַׁעַר אָוּן שַׁעַר טִינְגָּעָל הַאָבָן גַּעֲלִיְּעָט הַוְּמָאָרָעָסָקָע אָוּן אַיְן צְוַיְּוָתָן טִילָּה אַיְן פָּאַרְגָּעָקָומָעָן שִׁירָה בְּצִיבוֹר.

די אָוּנְטָן פָּוּן "וָאָרְטָן אָוּן גַּעֲזָנָג" האָבָן זַיך אַרְוִיסָנוּזָן פָּאַר דַּעַר פָּאַגְּרִוִּיכָּע אָוּנְטָרָעָנָמָנָגָע, אַיְן וְעוֹלָבָע בַּיְּדָע עַלְמָעָנָטָן — עַרְנָסָטָעָר אַיְן הַאָלָט אָוּן פָּאַרְוּוִילָּוָג — וְוּוֹרָן קַאְמְבִינְגִּירָט אויף אַז אַינְטָרָעָסָאנָטָן אַז גַּעֲנָפָאַסְטָן אַופָּן.

אָוּנְטָן לְטוּבָת דַּעַם פָּאַרְאִינְיְּקָטָן יִשְׂרָאֵל-אַפְּיָיל

וּוּ יְדַעַּס יָאָר, האָט אויך פָּאַרְאַצְיָאָרָן די "קְדִימָה" אַנְטִילְגָּעָנוּמָעָן אַיְן דעם פָּאַרְאִינְיְּקָטָן יִשְׂרָאֵל-אַפְּיָיל דורך אַיְינְאַרְדָּעָנָעָן צְוָאָמָעָן מִיט די אַינְסְטָטִרְטִּיצִּים אַזְוָאָן אַרְגָּאַנְיְּזָאַצִּים, וְאָסָם זענען טַעַטִּיק אַיְן די צְפָנְדִּיקָּע פָּאַרְשָׁטָעָט אַזְוָאָט אַזְוָאָט דַּעַר "קְדִימָה" דעם 10.6.62, אויף וְעוֹלָכָן עַמְּזָאָן אַזְוָאָט אַזְוָאָט טְרָאָטָן אַלְסָן גַּאֲסְטָרְדָּעָנָעָר הרוב. קְדָבִינְגָּאַוְיָוִטָּש אָוּן אַלְסָן גַּאֲסְטָרְאַרְטִּיסְטָן דָּאַרְאָטָן לְיוֹוִיאָ.

זיוון רעפעראטען איז מעכורך זענען באזוכט געווארן פון עטלעבע טויזנט מענטשן.

מענדל מאן איז באגראיסט געווארן אויף א זיצונג פון „באאָרד אַה דעפֿוֹטְסֶס“, וו ער האט געהאלטן אַ קְרָצִין פֿאָרטְרָאָגֶן זענען יידיש לאָבען איז דער וועלט, באזונדרעם זענען דער ראל פון יידישע „קָאָמְינְיָיטִים צָעַנְטָעָרִם“ אַין אָמְעָרִיקָע.

עם זענען פֿאָר אִים אויך איינגעאָרדָנֶט געווארן אָוּונְטָן פון „פֿוּלְיָזְיָוּן“, „בּוֹנְדָּר“, „פֿרְיוֹנְדָּ פֿוֹן הַשּׁוֹמֵר הַכְּעִירִי“, גַּנוּוּזָעָנָע פֿאָרְטְּיוֹאָטָעָ פֿערָאָנָעָן.

בעה זיון באזוך זענען פֿאָרְקָוּפֿט געווארן פֿיל זיינְעָ בְּיכֻרָה. דער באזוך פון מענדל מאן האט אָרְיוֹנְגָּעָנְבָּרָאָטָט אַן אָפְּרָיְשָׂוֹנָג אַין הַיְּנָן יַדְיָוָן לְעָבָן. זיינְעָ רעפעראטען, באזונדרעם דֵּי, וועלכָע זענען איינְגָע אָרְדָּנֶט געווארן אויף דער צוּוּיטָר וַיְתַיְּאָרָא, האבן צוּגָעָזָוִינָן אַן וּלְמָן, ווֹאָס גַּנוּוּיְנְלָעָךְ קְמָט נִשְׁטָמָץ צַוְּדוּשָׁע רעפעראטען. אָזְוִי אָרוֹזָם אַין דער ווֹרְקוֹנְגָּס-קְרִיּוֹן פון יַדְיָוָש אָוּסָנְבָּרְיִוּטָרָט געווארן.

סְפִּיצְיְּעָלָע אָונְטְּרָנְגְּעָמְנוּנָע

„קְדִימָה“-יַוְבָּל-קָאנְצָעָרֶט

דען 16.3.62 איז פֿאָרְגָּעָקָומָעָן דער „קְדִימָה“-יַוְבָּל-קָאנְצָעָרֶט. דאס איז גַּנוּזָעָנָע דֵּי עֲרַשְׁטָע „קְדִימָה“-אָונְטְּרָנְגְּעָמְנוּנָע אַין פֿאָרְגָּעָקָומָעָן יַאֲרָה. דעם אַוְנוֹנָט האט גַּעַפְּנָט דער פֿרְעָזְדָּעָנֶט פון „קְדִימָה“, פְּרָיְדָעָן רַיְמָעָר. אַין זיון אָרְיִנְפְּרִיזְזָוָאָרָט האט עַד זִיךְ אָפְּגָעָשְׁטָעָלָט אויף דעם טַעַטְקִיְּטִי-פּֿאָרָן פון דער „קְדִימָה“ פֿאָרָן יַאֲרָה.

אַין דעם קָאנְצָעָרֶט האבן אָנְטִילְגְּעָנוּנוּמָעָן (אַן האָנְדָּאָר — אלְסָ אַמְּתָה דער „קְדִימָה“ צַו אַיר 50-יַאֲרִיכָן יוּבָּל) לְוִיטָן אַנְבָּבָא: אָבָּרָהָם בְּרוּזְבָּלָטָט, רַחַל הַאָלָצָעָה, סָאָבָּא הַוִּרְשָׁפָעָלָה, יַעֲקָב וּוּיְסָלִיאָן, פֿרְדָּאָן וּוּילְעָנְסָקִי, שְׁעַטְּנָגָעָל, פֿיוּוּלָן סְיוּוֹזָקָה, מָאִיר צָעַפְּרָאָוָה, דָעַנִּי קְלִיּוֹנָמָן, מְרִידָמָן, רַאֲכָלִין, שִׁינְדָלָל, שְׁלִיבָּהָר, יַאֲשָׁא שָׁעָר אַזְוָן דֵּי „הַבּוֹנִים“-טָאָנְגְּרָוּפָע. דער אַוְנוֹנָט אַין גַּעַשְׁטָאָנָעָן אויף אַחֲוִיכָן קִינְסְטָלָרְיִוָּשָׁן נִיוּאָן אַן האט גַּעַלְאָזָן אויף דעם צָלָרִיךְ פֿאָרְזָאָמָלָטָן עַולְמָן אַגְּטָן אַיְינְדָרָוק.

אַזְוָנָט צָוָם אַנְדָעָנָק פון פְּנָחָם גַּאֲלְדָהָאָר עַדָּה אַין שִׁיכָוֹת מִתְּזִינְנָה 15 מִתְּזִינְנָה

דען 1.4.62 אַין אָיִינְגָעָרָדָנֶט געווארן צוֹזָאָמָעָן מִיטָן לְאָרוֹזְשָׁעָר צָעָנִי טָעָר אַן אַוְנוֹנָט צָוָם 15 מִתְּזִינְנָה אִירְצִיְּטָן נַאֲרָהָרָאָר עַדָּה. דֵּי רַעַנְדָעָרָס, בּוּרְשָׁטִין, הָ, בּוּרְגָּנְדָּה, יָ, גַּילְגִּיטָש אַן הָ. מִינְיָן האָבָן גַּעַנְעָבָן אַן אָפְּשָׁאָצָנָג פון פָ. גַּאֲלָרָהָאָרָס לְיִטְעָרָאָרִישָׁעָר אַוְנוֹן גַּעַוְלָשְׁאָפְּטָלָעָכָר טַעַטְקִיִּים, אָנוּוּיְזָנִיךְ אויף זיון פֿיְאָנְגָּעָרִישָׁעָר אַוְיְפָטוֹ אַוְפָּנָן גַּעַבְּיָטָט פון יַיְרִישָׁן וּאוֹרָט אַין אָוּסְטְּרָאָלִיעָ. שְׁעַטְּנָגָעָל, נַאֲלָדָהָאָר, דֵּר זָוָן פָּוָן גַּאֲלָרָהָר, האט אַיְבָּרְגָּעָנָבָן זיינְעָן זְכוּרָוָת וּוּגָעָנָה אַין עַנְגָּלִישָׁן. אַ, בּוּרְיוֹבָּלָטָט האָט זְעַטְּ אַיְבָּרָעָפָ. נַאֲלָרָהָאָרָס דַעְצְּיָוִינָג, אויף דֵּר עַלְטָעָר“. דער אַוְנוֹנָט האט גַּעַלְיָעָנָט פָ. גַּאֲלָרָהָאָרָס דַעְצְּיָוִינָג, אויף דֵּר עַלְטָעָר“. אַיְינְדָרָוק.

לייענען יידיש. די יוננטעלעבע מזון נישט זיין קיין מיטנילדער פון דער "קדימה" כדי אויסצובאָרַגַן ביכער צום לייענען פון בּוֹלְיאָטַעַךְ. די בּוֹלְיאָטַעַךְ אוֹזֶן אָפֶן יַעֲדָן מַאֲגַן פֿוֹן 7 בִּזְיָה 9.30 אָוּנוֹת, חוויאַ דִּינְסְטִיךְ פְּרוּיטִיךְ אוֹן שַׁבְּתָה אוֹזֶן יַדְיֵשׁ יָמִים טּוֹבִים. זַי אָזֶן אוֹזֶן אָפֶן יַעֲדָן זְוַנְטִיךְ פֿוֹן 11 בִּזְיָה 1 בִּיְמַטָּגָן.

קול טורטזטניך ייט

אין מישך פון ארגאנגעניםום יאר זונען ארגאנקעמען 11 רעלעראטמן,
3 פיעורלעבע אונטן צו פארשידענע געלענזהייטן, 5 טריינער-אקלדרעיםם,
3 פילם-אונטן, 2 אונטן פון „ווארט אונזאגן“, 2 דסקסויס-אונטן, 8
יובל-קאנצערט, א „לעבעדיקע ציטונג“ אונ אונט „וואס איז איער
פראנגען.“

די פאלגנדע פרידינד האבן זיך באיטייליקט אין די אונטערנעםונגנעם אויף דער איינלאדרונג פון דער "קרימה": מ. איזענבויה. י. אקנא. ס. ברושטין. ה. בערנער, ש. גאלדשטיין. ש. נאלאדhaar, ג. גאלדמאן, הרב חיים גוטנוי, י. גילגיטיש, דר. מ. דיוויס, י. האגנו, ש. וויז, ב. ווינה, מ. זאלצמאן, י. טרייפטאווטש, י. לוייבלעהר, י. לעווין, מענדל מאן, ש. מאראאנץ, ה. מינאי, ב. עזרואווישט, ב. פאטקיין, דר. מ. פערשטענדייג, ג. פרידמאן, א. ציקערט, י. קאהאן, דר. ה. ראסקין, י. ריימער, ג. שאילאק, י. שפערלינג.

אין ארטיסטיישע טילין פון די אונטערנומינגען האבן אנטיגוּנוּמען:
אברהם בריזבלט, רחל האלצער, סבא הירשפלד, יעקב וויסליין,
פרידאך ווילענסקי, שיע טיגעל, רחל ליעוטא, פיווול סיואחה לאה זוקער,
מאיר צפרארו, דענו סילינמאן, מרים ראכלין, שיינDEL שליבער, יאשא שער,
„הזמיר“-כאר, „חובנים“-טאנציגראפע, שיילדער פון י. ג. פרץ און שלום-עליכם-
שולן.

די הזכרה אין דער טרויער-אַקעָד עמייע זום 1919 יארטאג פון ווארטשע
ווער געט-אויפשאנד האט געמאכט חוץ א. אידלער.
דער "קדימה"-קאמיטעט דראקט אוים ביי דער געלענהייט א דענק
און אן אנדרענונג די אויבּן-אויסנערעכנטע פרוינד פאר זיעדר קאָפֿעראַצְיַע
איין דורךפֿרין די אונטערנָעָמָנוּגָן פון "קדימה" אין דעם פֿאָרגאָנגגענעム
וואָר.

בازוד פון מענדל מאן

מענדל מאן אוו אינער פון די אונגעזענסטער יידישע שרויבער היונט צו-טאג. זיינע ווערך זענען איבערגעווצט געוואָרן איז פיל שפראָבן. זיין מלחהָה-טרילאנגע: "ביי די טויערן פון מאַסְקּוּעַ", "ביי דער וויסְלַעַ" און "דאָס פֿאָלִין פון בערלִין" ווערט באַטְרָאָכְטָמָן פֿאָר אַיְנָע פון די בעסטע ליטעָ רָאָרִישׁ ווערך וועגן דער צוֹווּיטָעָר וועלט-מלְחָמָה אָזֶן דעם יִדּוּשָׁן אַנטְוּיל אַיְבָּה.

מענדל מאן האט פאָרבראָכט אַין אויסטראָליעַ 7 וואָקָן, פֿון דעם העכבר
6 וואָקָן אַין מעלבּוֹן. ער האט געהאלטֵן 9 רעדפערעָרטָן, וואָס זענען אייניגגעָ
אָורדנט געוואָרן דורך דער "קדימה" אַין פֿאָרשיידעָנָן זאָלֶן (זע טאָבעָלָעָן נומָן).
(1) אַוְן אַיִּין רעדפערעָרט אַין בִּית-חוּזִיכְמָן אוּפָה דער אַיִּינְלָאָדָונָגָן פֿון דער צַיְּדָן
כִּיסְמִישָׁעָר אַרְגָּאנִיאָצִיעָ. ער האט אוּפָה געהאלטֵן 2 רעדפערעָרטָן אַין סיְדָנָעָי.

סעקרעט אידראט און אדמוניסטראציע

דען סעקרעט אידראט פון דער "קדימה" איז פֿר' ג'. פרידמאן, ביבליואטעהאר — פֿר' י. דארענבלט, הויזאויפּוער — מר. וו. טאמאס. דער קאמיטעט דרייקט אויס זיין צופרדרנקיט מיט דער ארבעט פון די "קדימה" — באאטמאטיע.

באוועגונג פון מיטגלאידער

זו דער פֿאָראַץ אַרְקָעָר יערלעכער אלגעמיינער פֿאָזומלונג האט די "קדימה" געציילט 1170 מיטגלאידער. אין משך פון באָרכְטִיאָר זענען צונוקומען 7 מיטגלאידער. 16 מיטגלאידער זענען גשטאָרבּן און 24 זענען אויסגעשטראָרבּן געווארן אלָם נישטפֿינָאנָסיעלָע. צו דער אַיְצְטִיקָעָר אלגעַן מיינער פֿאָזומלונג צוילט די "קדימה" 1137 מיטגלאידער.

ביבליואטעך

די ביבליואטעך פון דער "קדימה" האט צו פֿאָרכְטִיאָרְבּּעָן אין משך פון פֿאָרגאנגענען יאָר אַ ווּוּטְרְדִּיקְן צוּוֹוקְס פון 167 ביכער. עס זענען איינְן-געקייפּט געווארן און משך פון יאָר ביכער פֿאָרְפּּאָלְן 256 פוןט. די צָאָל גַּעֲלִיעָנָטָן ביכער אַיְזְוּטְעָר גַּעֲפְּאָלְן 2252 אַיְזְנָה 2636 אַיְזְנָה (1961) צוֹלֵיב די זעלבע סְבִּיתָה ווּאָס אַיְזְנָה די פֿאָרגְּאָנְגְּעָנָעָן יַאֲרָן: דָּאַם אַיְבְּרָצְיָעָן זֶיךְ פֿוֹן פֿילְ לְיֻעְנָעָר אַיְזְנָה די פֿאָרְשְׁתְּעָטָם. ווּאָס גַּעֲפְּינָעָן זֶיךְ פֿוֹן נַיְידְעָרְשְׁנָעָן בְּעַלְטְּרִיסְטִישָׁע יְוִידְשָׁע אַיְזְנָה די טַעַלְוּזְוּזָן, ווּאָס רְוִיבְּטָמָן צָאָל פֿילְ צִוְּיָה בְּיַיְזְעָנָעָר. עס דָּאַרְחָה אַיְזְנָה דָּאַרְמָאנָט ווּעָרָן, אַז פֿילְ יְוִידְשָׁע בְּכָעָר ווּעָרָן גַּעֲקְוִיפּּט דָּוָרָךְ די לְיֻעְנָעָר. פָּאָרְדָּע לְעַצְטָעָר צִוְּיָה זענען פֿאָרְקְוִיפּּט געווארן פֿילְ הַוְּנְדָרְטְּעָר יְוִידְשָׁע בְּכָעָר.

איָן משך פון יאָר זענען גַּעֲלִיעָנָט געווארן יְוִידְשָׁע בְּכָעָר לְוִוְּת די פֿאָלְגְּנָדָע גַּעֲבִיטָן: בעלטריסטיק — 1228, זְכוּרוֹנוֹת — 321, חַוְּבָנְ-לְוּטְרָאָטוֹר — 128, גַּעֲשִׁיכְטָע — 102, רַעֲפְּאָרְטָאָושָׁן — 86, קְרוּיטִיךְ אַזְנָה עַסְיָעָן — 70, פֿעוּנְאָרִיךְ — 49, פֿאָלְקָלָאָר — 38, פֿאָזְעָוִיעָן — 31, פֿילְאָזְאָפְּיָע — 10, נַאֲטוּרְיוּוּסְנַשְּׁאָפְּט — 5, דְּרָאָמָע — 1, צְזָוָעָמָע — 1, 2069 בְּכָעָר. עס זענען צונוקומען און משך פון יאָר 4 נַיְוּ לְיֻעְנָעָר, 1 לְיֻעְנָעָר אַיְזְנָה אַפְּגָעָפְּאָלְן אַז 2 זענען גשטאָרבּן. די אלגעמיינע צָאָל לְיֻעְנָעָר אַיְזְנָה, 516 פון דעם 204 אַקְטְּוּבָן לְיֻעְנָעָר. עס זענען גַּעֲלִיעָנָט געווארן און משך פון יאָר 2069 יְוִידְשָׁע בְּכָעָר, 172 עַנְגְּלִישָׁע אַז 11 העבראָיִשָּׁע — צְזָוָעָמָע — 2252 בְּכָעָר. די ביבליואטעך צִיְּוָילְט אַיְצְטִים 5294 יְוִידְשָׁע בְּכָעָר, 2346 עַנְגְּלִישָׁע אַז 586 העבראָיִשָּׁע — צְזָוָעָמָע — 8226 בְּכָעָר.

די ביבליואטעך פֿאָרְמָאנָט בְּכָעָר אַיְזְנָה עַנְגְּלִישָׁע זענען יְוִידְשָׁקִוִּיט אַוּוֹךְ אלָעַ גַּעֲבִיטָן: פֿילְאָזְאָפְּיָע, גַּעֲשִׁיכְטָע, קְולְטוֹר אַזְנָה רַעֲלִיגִיעָר. די אַפְּטִילְוִוָּגָן פֿאָרְמָאנָט אַיְזְנָה אַיְבְּרָזְעָזְגָּוָגָן פון יְוִידְשָׁע לְיֻטְרָאָטוֹר אַזְנָה עַנְגְּלִישָׁע, ווּאַיְזְנָה די נַיְסְטִיעָן יְוִידְשָׁע דָּאַמְּאָנָעָן אוֹוֹףְּ עַנְגְּלִישָׁע אַזְנָה עַנְגְּלִישָׁע, ווּאַיְזְנָה קוּיפּּט נַיְעָבָן בְּכָעָר. פון דער אַפְּטִילְוִוָּגָן קָעָן גַּעֲנִיסָּן עַדְעָר לְיֻעְנָה, זֶיךְ ווּוְרָטָם אַבְּרָעָסְפְּאָצְעָלָן רַעֲקָמְעָנְדִּירָטָם פָּאָרְ יְוִגְּנְטָלְעָכָע, ווּעָמָעָן עס אַיְזְנָה שְׂוּעָר צָוָעָר.

פארן יובּלְפָאנֵר. עם איז אוייך דורךנעליפרט געווארן ביים סוף פון פאַרְגָּן גאנגענסums יאָר אַ גאנֶן דערפֿאַלְגָּרִיכָּב אַקְצִיעָה פָּאוֹרָה "קרימה" ח'ודיש. דאָךְ פָּאַרְגָּרְט זִיךְ נָאָךְ אַ גְּרוּסָע אַנְשָׁטְרָעָנוֹנָג מַעַד דִּי מִינְגְּלִידָר אָוָן פְּרִינְדָּן פָּוֹן "קרימה" אַוְיפְּצָוְהָאַלְטָן דִּי אַינְסְטִיטְוּץָע אָוָן גָּעָבָן אִיר דִּי מעַלְעָכְקִיטָּן וּוּוִיטָּעָר אַנְצָוּנִין מִיט אִיר וּוּבְּטִיקָּעָר אַרְכָּבָעָט לְטוּבָת אָונְדוּעָר יְשָׁוֹב אָוָן יְדִישָׁן לְעָבָן בְּכָלְלָן.

קָאַמִּיטָּעַט אָזְן קָאַמִּיסִיעַט

די לעצטעה יערלעכע אלגעמיינע פָּאַרְזָאַמְּלוֹנָג אַיז פָּאַרְגָּעָקוּמוֹעָן דָּעַם 6 טָנוֹן מַעַרְץ 1962 אַונְטָעָר דָּעַם פָּאַרְזִיךְ פָּוֹן פְּרִינְדָּן סְעָנְדָּר בְּוּרְשְׁטָיְן. אַוְוָה אַעֲדָר עַרְשְׁטָעָר יוֹצְוָנָג פָּוֹן דָּעַם נִיְּגָעְווּיְלָטָן קָאַמִּיטָּעַט. דָּעַם 12.3.62 אַיז אַוְיסְגָּעוּווּיְלָט גְּעוֹאָרָן אָז עַסְפָּעָקָטָיו אַיז פָּאַלְגְּנָדִיקָּן באַשְׁטָאָנדָה: פָּרָה' . רְיֻמְּעָר — פְּרָעָזְעָדָעָט, פָּרָה' . בְּלָאָק אָזְן פָּרָה' . חָרָזְעָנְבָּעָם — וּוּיצָעָדָה פְּרָעָזְעָדָעָט, פָּרָה' . לָכְדָּה. טְשָׁעָרָנִי — עַרְזָאַקְסִּירָה, פָּרָה' . יָ . טְשִׁוּזִיךְ — גַּהְיְילָחָפְּן פָּוֹן עַרְזָאַקְסִּירָה, פָּרָה' . פָּהָאַלְטָמָאָן — עַרְזָאַקְסִּעְרָעָטָה. דָּעַר קָאַמִּיטָּעַט האָט אַפְּגָעָהָלָטָן אַיז מַשְׁךְ פָּוֹן יָאָר 12 וּזְיְצָוָנָגָן מִיטָּה דָּעַר פָּאַלְגְּנָדִיקָּר באַטְיְילְיוּקָנָג: בְּוּרְשְׁטָיְן, צָהָבָה, מְ. גַּעֲרָשָׁאָה, מְ. וּוּילְעָנְסָקִי, חָ. רָאָזְעָנְבָּעָם. שָׁוֹאָרָץ — 12, פָּהָאַלְטָמָאָן, 5. טְשָׁעָרָנִי, יָ . רְיֻמְּעָר, שָׁ . רִיכְבָּה, נְגָרָה, סְמוּזִיךְ — 11, מְ. גַּרְינְבָּרָג, נְ. נִרְפְּעָנְבָּרָג, יָ . טְשִׁוּזִיךְ — בָּה, עָזָרְוִוְוִיטָש — 10, אָ. קוּוַּאַטְקָאַוּסְקִי, פָּהָאַלְטָמָאָן, מְ. שְׂוֹאָרְצְבָּרָג — 8. עָזָרְוִוְוִיטָש — 7, פָּהָאַלְטָמָאָן, 4. יָ . אַיְינְהָאָרָן — 6, מְ. בְּלָאָק — 4. פָּהָאַלְטָמָאָן, 9 וּזְיְצָוָנָגָן. דָּעַר עַסְפָּעָקָטָיו האָט אַפְּגָעָהָלָטָן אַיז מַשְׁךְ פָּוֹן יָאָר 9 וּזְיְצָוָנָגָן. פָּהָאַלְטָמָאָן, 31.7.62. פָּהָאַלְטָמָאָן, 3. עַסְפָּעָקָטָיו אַיז גַּעֲזָנָטְצָוְשָׁטָאָן: אַ קְלָטוּרְקָאַמִּיסִיעַט: בָּה, עַזְרָאָוְוִוְוִיטָש אַיז פָּרָויָה. טָאַבָּאַטְשָׁנִיק האָבָן דֶּרֶכְנָעָלָאָזָן. אַיְינְהָאָרָן, יָ . שְׁפָעָרְלִינְג: אַזְנְבָּעָמִיסִיעַט: בָּה, עַזְרָאָוְוִוְוִיטָש (פָּאַרְזִיךְ), פָּהָאַלְטָמָאָן, סְ. בְּוּרְשְׁטָיְן, מְ. גַּרְינְבָּרָג, מְ. וּוּילְעָנְסָקִי, אָ. קוּוַּאַטְקָאַוּסְקִי, חָ. רָאָזְעָנְבָּעָם. יָ . רְיֻמְּעָר, אַזְנְבָּעָמִיסִיעַט: בָּה, עַזְרָאָוְוִוְוִיטָש, פָּהָאַלְטָמָאָן, 4. פָּהָאַלְטָמָאָן, 5. טְשָׁעָרָנִי (פָּאַרְזִיךְ), פָּהָאַלְטָמָאָן, יָ . אַיְינְהָאָרָן, פָּהָאַלְטָמָאָן, סְ. בְּוּרְשְׁטָיְן, צָהָבָה, מְ. גַּרְינְבָּרָג, נְ. רִיכְבָּה, שָׁ . סְמוּזִיךְ — 11, מְ. שְׂוֹאָרָץ — 10. שְׂוֹאָרְצְבָּרָג: גַּבְּלִיאַטְמָעַק-קָאַמִּיסִיעַט: מְ. גַּרְינְבָּרָג, פָּרָויָה טָאַבָּאַטְשָׁנִיק, בָּה, עַזְרָאָוְוִוְוִיטָש, שָׁ . שְׂוֹאָרָץ.

איָן מַשְׁךְ פָּוֹן יָאָר אַיז גַּעֲוָעָן טָעַטִּיךְ 8 פְּרָוִיְעָן-גְּרוּפָע אַונְטָעָר דָּעַר אַנְפִּירְוָנָג פָּוֹן פָּרָויָה. טָאַבָּאַטְשָׁנִיק. איָן דָּעַר אַרְכָּבָעָט פָּוֹן דָּעַר גְּרוּפָע האָבָן זִיךְ בְּאַטְיְילִיקָּט דִּי פְּרָוִיָּעָן: טָ . גִּינְטָאָר, אָ. וּוּאַרְשָׁאָוּסְקִי, חָ. טָאַבָּאַטְשָׁנִיק. הָלְוִוְוִיטָא, מִילְכָּמָאָן, עַגְגָּאָל, יָ . פָּאָוָה, חָ. קָאַטְלָאָזָש, שָׁ . שָׁעָר אָוָן אַנְדָּרָעָה. דִּי נְרוּפָע האָט גַּעֲהָאָלְפָן צְוָגְרִיָּמָוָן אַגְּנָצָעָר דִּי אַונְטָעָרְנָעְמוֹנָגָן פָּוֹן דָּעַר "קרימה" אָוָן גַּעֲוָרָגָט, אָז דִּי אַונְטָעָרְנָעְמוֹנָגָן וְאָלְלָן אַרְיִיסְקָוּמוֹעָן וּוּאָס שָׁעָר אָוָן אַיְמָפָאַזְאַנְטָעָר. דִּי פְּאַרְשְׁטִיְעָר פָּוֹן דָּעַר "קרימה" אָזְן דָּעַם "בָּאָרְדָּה אַפְּ דָּעְפִּוְוִיטִים" זְעָנָעָן גַּעֲוָעָן: סְ. בְּוּרְשְׁטָיְן, מְ. גַּרְינְבָּרָג אָוָן, מְ. וּוּילְעָנְסָקִי.

קיין וועזנטליך בענדערוונגען אויפן נשביט פון יידישער קולטור זענען דארט נישט פארגנוקמען. אויסער דעם זושרנאל „סָאַוּוּתִישׁ הַיּוֹלָאַנדֶּן“, דער שווינגען נישט קיין אנדער עידישע פובליךאציעם. יידישער דערציואנג איז בעט ווי נישטא. די אטאקעס קעגן יידישער רעליגיע און שולן האלטן אן. צו דעם איז נאך צונעוקמען דאם אראטען דהן אונ דרישין פיל יידן פאר כלומדשטייר „סְפָעָקָוָלָאַצְיָעַ“, וואס ואדרפט אן א פחד אויף דער דארטיקער יידישער באפעלקערונג און דערמיאנט איר אן די פינצעטערע טאג פון סטאלינס ריעזים.

היות דער איינציגער ווען צו פארלייכטערן די לאגע פון די סָאַוּוּתִישׁ יידן איז דורך אויסאיבין אַדרְוק אַוִיפֵּס דער סָאַוּוּתִישׁ רענירונג דורך דער עפנטלעכער מײַינונג פון דער פרײַער וועלט. האבן די דעלגענטן פון די קְרִימָה באנריסט די באַנְרִיסְט פון דעם עקוּקְטוּוֹו פון „בָּאַאַרְד אָפָּעַפְּיוֹטִים“ אוֹפְּצָהּוֹבִיכְּן די פְּרָאַגְּעַ פון די סָאַוּוּתִישׁ יַידְּן אַין „יַוְּנָאַ“. דורך דער פְּאַרְמִיטְּלִונְג פון דער אַוִיסְטְּרָאַלִישׁ רענירונג. דער „קְרִימָה“ קְאַמִּיטְּעַט האַלְט דעם אַוִיפְּטְּוֹ פון אַונְדוּעָר יְשֻׁוֹב, צו ברענגען די לאגע פון די יידן אַין דָּאַטְּנְפָּאַרְבָּאַנד צו דער אַוִיסְמָרְקָאַטְּקִיט פון דער וועלט, אלס אַ וַיְכְּתִּיקָּע גַּעֲשָׁעָנִישׁ, וואס קען אַין דָּוּזְוָלְטָאַט פְּאַרְלִיכְּטָעַרְן די טָרָאַגְּיָשׁ לאגע פון די סָאַוּוּתִישׁ יַידְּן.

דער „קְרִימָה“ קְאַמִּיטְּעַט האַט מיט אָוּמוֹר אַון מִיט זָאָרג נַאֲכַעַפְּאַלְגַּט די אַנְטִיסְמִיטִישׁ גַּעֲשָׁעָנִישׁ אַין אַרְגְּנִיטְּנִיעַ אַון אַוְרְגְּוּוֹי נַאֲכַן אַוִיסְפְּרִוְּן דעם טוֹיטְאַרְטִילְיָא אַיבָּעָר אַיְכְּמָאַנְגָּעַן, ווי אַוִיךְ די אַנְטִיסְמִיטִישׁ אַון רַאַסְמִיטִישׁ פְּרָאַפְּגָּאַנְדָּע פון מַאְלָוִים אַון רַאַקְוּוּלָס חָדָר. עַס אַיְזָה די טַיְפָּע אַיבָּעַרְצִינוֹגָג פון דעם „קְרִימָה“ קְאַמִּיטְּעַט, אֹז די יַידְּן, ווי וועלְזָן זֶיךְ נַיְשָׁת גַּעֲפִינְגָּן, וועלְזָן שְׁטָלְעָן אָן אַנְטְּשָׁלָאַסְעָנָעָם ווַיְדָרְשָׁטָאַנד די בּוֹלְיָאַנְיָשׁ אַנְפָּאַלְזָן פון די אַנְטִיסְמִיטִין אַון וועלְזָן עַס אַיְזָה זֶיךְ אַיבָּעַרְחָזָן אַ צְוִוִּיטָעָר אַשְׁוּעָנְטִישׁ. עַס אַיְזָה וַיְכְּתִּיקָּע אַ סָּאַלְיָדְרָאַעָרָע שְׁטָלְעָנָגָג פון יַידְּן אַין דער וועלְזָן צו דערשְׁטִיקָן יַעַד אַוִיסְבָּרוֹק פון אַנְטִירָעָם, אַיְזָה וועלְזָן לְאַנְדָּע זֶאלְן קְומָעָן צוֹם אַוִיסְדָּרוֹק.

די פְּרָאַגְּעַ פון אַיבָּעַרְטָרָאַגְּן די „קְרִימָה“ אַין אַ צְעַנְטָרָאַלְזָן פְּלָאַז אַיְזָה נַיְשָׁת אַרְאָפָּה פון טָאַנְגְּ-אַרְדָּעָנוֹג פון „קְרִימָה“ קְאַמִּיטְּעַט. די פְּרָאַגְּעַ ווערט אלְזָה מַעַר אַקְטָוּלְזָן. אַיְזָה מַעַלְכָּרְזָן גִּינְט אַז אַ פִּיבָּעָרְהָאַפְּטָעָ בּוַיְאָוָן פון יַידְּשָׁע טָגְ-שָׁלוֹן, בַּתְּהִתְפִּילָה אַון פון אַנְדָּרָע יַידְּשָׁע צְעַנְטָעָרָן. עַס ווערט אלְזָה מַעַר רַיְיף דָּרָע גַּעֲדָאַנק אָז עַס אַיְזָה די העַכְסָטָע צִיְּתָאַן אוֹפְּצָוּשָׁטָעָן אַ שְׁיִינְגָּם, נַיְוּס קְוֹלְטָוְרָעָצְנָטָה, ווּ די פָּאַלְקָסְטִימִילְעָכָע יַידְּן זֶאלְן האַבָּן אַ פְּרָדְמָאַנְעָטָה הַיּוֹם אַון פון וועלְזָן די „קְרִימָה“ וָאַלְטָן גַּעֲקָאַנְטָן ווערטן אַ וַיְכְּתִּיקָּע בָּאַשְׁטָאַנְדִּטְּיָא. דער גַּעֲדָאַנק פון אַוִיפְּשָׁטָעָלְזָן אַ יַּידְּשָׁן קְוֹלְטָוּרָע צְעַנְטָעָר דָּאַרְפָּה הַיְנִיטִיקָם יָאָר אַנְעָמָעָן קָאַנְקָרָעָטָע פָּאַרְמָעָן אַון עַס דָּאַרְפָּה גַּעֲשָׁפָן ווערטן מַטְלָעָן צו פָּאַרְוּקְלָעָבָן דָּעַס דָּאַזְוָן גַּעֲדָאַנק.

אין משך פון פָּאַרְגָּאַנְגָּעָנָם יָאָר אַיְזָה אַנְגָּגָנָעָן אַן אַינְטָעָנְסִיוּעָ אַרְבָּעָט פון זֶאלְמָלָעָן מַאְטָעָרְדִּיאָלְזָן פָּאַרְ דָּעַס דָּרִיטָן אַוִיסְטָרָאַלְשִׁיּוֹדִישָׁן אַלְמָאַנָּאָךְ. עַס אַיְזָה אוֹיךְ טִוְּלָוּיָה גַּעֲשָׁפָן גַּעֲוָאָרָן אַ פָּאַנְדָּר אַרְוִוְצָזָגָעָן דָּעַס אַלְמָאַנָּאָךְ. דער דָּאַזְוָקָעָר פָּאַנְדָּר ווערט גַּעֲשָׁפָן אַיְזָה פָּאַרְם פון אַנְאָנָסָן אוֹזָן בָּאַנְרִיסְוָנָגָעָן צוֹם 55-יאַרְקִין יַוְּבָּל פון דער „קְרִימָה“. די אַקְצִיעָדָרָפָה ווַיְיָטָעָר פָּאַרְגָּעָזָעָט ווערטן כְּדִי צו דָּרְמָעָנְגָּלָעָבָן דָּאַס דָּרְשָׁיוֹנָעָן פון דָּעַס בּוֹךְ הַיְנִיטִיקָם יָאָר.

די פִּינְגָּסְיָעָלָע לאגע פון דער „קְרִימָה“ אַיְזָה נאָךְ אלְזָה אַ שְׂוֹעָרָעָ, נַיְשָׁת גַּעֲקָוּטָה דָּעַרְוִיפָּה וואס פָּאַרְאִיאָרָן אַיְזָה גַּעֲשָׁפָן גַּעֲוָאָרָן אַ גַּרְעָסְדָּר סְמָעָן גַּעֲלָט

יערלעכער באַרכט פארן 55-טן טעמייטס-יאָר

חשובע פריינה, מיטיגלידער פון דער "קדימה",

מיר האָבן דעם כבוד אַיבערצעונגען אַיך דעם 155 טעמייטס אָן
קאמפֿע-אַרכט פון דער יידישער נאציאנאלע ביבלאטעך "קדימה" פָּארְן
יאָר 1962.

דאָם באַרכטעריסטיישע פָּארְן דער טעמייטס פון דער "קדימה" אַין
דעם פָּארְגאָנגגענעム יָאָר אַיז געווען דאם זוכּן נײַע פָּארְמָעָן פָּארְ קָוְלְטוּרְ
אַרבָּעָט. דער "קדימה"-קָאָמְטָעָת הָאָט אַיִּינְגָּעָזְעָן, אָז עַס מָזֵן אַיִּינְגָּעָאָרְדָּנְט
ווערטן אָונְטָעָרְנָעְמָנוּגָּעָן פָּון אַ נְיִיעָם באַרכטער, וועלְכָּעָן זָלְעָן שְׂטָאָרְקָעָר
אָפְּלָירָן צָום הָיָגָּן יִדְיָשָׁן עַולְמָן אָוֹן אַרְוִיסְרוֹפָּן אָן אָונְטָעָרְעָם
בַּיְּהִיטָּעָרְעָן קָדוּיְּזָן.

אַין שִׁיכָּות מִיט דעם זָנָעָן גָּעוּפָן גָּעוּאָרָן אַיִּינְקָעָ באַרכָּטָנוּגָּעָן פָּון
יִדְיָשָׁע בְּעַזְמָעָנְטָשָׁן אָוֹן קָוְלְטוּרְ-טוּרְ אָן עַס אַיז אַוְיְגָעָאָרְבָּעָט גָּעוּאָרָן אָן
אַנְטָשְׁפָּרָעָבָּנְדִּיקָּעָר פָּרָגָּרָם פָּון קָוְלְטוּרְ-טוּרְקִיִּים. אַלְמָן דְּזָוְלְטָאָטָט
די דָּזְקָעָע באַמְּיָאָנוּגָּעָן זָנָעָן אַיִּינְקָעָ נְיִיעָם קָוְלְטוּרְ
אָונְטָעָרְנָעְמָנוּגָּעָן: אָוּונְטָן פָּון "וּוְאָרָט אָוֹן גָּעוּזָּגָּן", אַ לְּעַבְּדָעָקָע צִוְּיָוָנָגָּן,
אָן אָוּנְטָן אַגָּ. "וּוְאָס אַיז אַיִּירְדָּרְגָּעָן?" אָז צְוּוִי דִּיסְקוּסִי-עָאָגָּוָן. דַּי
אָוּנְטָן אָרְוִיסְרוֹפָּן אַ גְּרָעָסְעָרָן אָונְטָעָרְנָעְמָנוּגָּעָן וּוְעַט פָּרָגָּעָן
זָעַט וּוְעַרְן הָאָבָּן אַזְוּבָּר דָּעָר מִין אָונְטָעָרְנָעְמָנוּגָּעָן וּוְעַט
פָּוֹלְטָוְרְ-אִימְפְּרוּזָּעָם.

אַן אַוְיְפָלְעָבָּונָג אָיִן דעם קוּלְטוּרְ-לְעָבָּן פָּון אָוּנְדוּזָּעָר יִשְׁוּב הָאָט אַרְיָינָּ
גַּעֲבָּרָאָכָּט בָּאוֹזָּק פָּון דָּעָם שְׁרִיבָּעָר מְעַנְדָּל מְאָן.
זָוִינְעָ רְעַפְּעָרָאָטָן
וועַן פָּאָרְשִׁידָּעָנָע אַסְפָּעָטָן פָּון יִדְיָשָׁן לְעָבָּן אָיִן דָּעָר וּוְעַט זָנָעָן גָּעוּעָן
קָאָלְרָפּוּל אָוֹן בָּאָלְעָנְדִּיק. זָוִי הָאָבָּן אַרְיוֹנָגָעָפְּרָוֶט אָוּנְדוּזָּעָר יִשְׁוּב אָיִן אַ
יּוֹסְטָבוֹשְׁ-שִׁטְמָוָנָה, וועלְכָּעָה הָאָט אַגְּנָגָהָאָלְטָן הָעָכָּר 6 וּוְאָכָּן, בעַת וועלְכָּעָה
דָּעָר גָּאָסָט הָאָט בַּיְּ אָוּנְדוּ גָּעוּוֹיְלָט.

אַיך דָּעָר בָּאוֹזָּק פָּון דָּעָם קִינְסְטָלְעָר דָּוד טּוּשְׁנָסְקִי הָאָט גָּעוּבָּן אַ
צּוֹשְׁטִיּוּר צָו אָוּנְדוּזָּעָר צָו יִדְיָשָׁע מִינְיָאָטוֹרְ-צִיְּכָעָנוּגָּעָן.
קוֹנְסָט אָזָוּן בָּאוֹזָהָר צָו יִדְיָשָׁע מִינְיָאָטוֹרְ-צִיְּכָעָנוּגָּעָן.

פָּאָרָאָיָרָן אַיז גָּעוּאָרָן 10 יָאָר נָאָכָן אַוְמָבָּרְעָנָעָן דַּי סָאוּוּעָטִישְׁ-יְוִידִישָׁ
שְׁרִיבָּעָה. דַּי "קדימה" הָאָט אַפְּנָעָזִיכָּנָט דַּי דָּזְקָעָע טְרוּוּעָרְקָע דָּאָטָע
צְוָאָמָעָן מִיטָּן "בָּאָאָרְדָּף דָּעְפִּוּתִים" דָּוְרָק אַיִּינְאָרְדָּעָנָע אַ גְּרוּסָ
טְרוּוּעָרְ-אָקָאָדָעָמָיָע.

די לאָגָּע פָּון דַּי יִדְוָן אַין רָאָטָנְפָּאָרְבָּאָנד אַיז נָאָךְ אַלְעָז אַ טְּרָאָנִישָׁע.

יידישע נאציאנאלע ביבליואטיק **"קדימה"**

אמטן און יאר 1962

ע ק ז ע ק ד ט י וו :

מר. י. רויינער — פרעוזידענט
מר. פ. בלאָק — וויזע-פרעוזידענט
מר. ח. רַאֲזֻעַנְבָּעָם — וויזע-פרעוזידענט
מר. ל. טשעראַנְיַה — ערוץ-קאסירער
מר. י. טשווישיך — געהילפ פון ערוץ-קאסירער
מר. פ. אלטמאָן — ערוץ-עקרעטער
מר. ס. בורשטיין — עקס-אַפִּיצִיאַ

ק א מ י ט ע ט :

מר. י. איינהאָרֶן	מר. ב. עזראָוויטש	רעויגנירט דעם 31.7.62
מר. א. קוֹוַיָּאַטְקָאָוָסְקִי	מר. צ. גערשאָוּן	
מר. פ. קְרִיסְטָאָל	מר. מ. גְּרוּנְכְּבָּרָג	
מר. ש. רִיכְטָרָר	מר. נ. גְּרִיפְּעַנְכְּבָּרָג	
מר. ש. שׂוֹאָרְץִין	מר. מ. וּוְילְעָנְסָקִי	
מר. מ. שׂוֹאָרְצְבָּרָג	מרם. ע. טָאַבָּאַטְשָׁנִיק	
מר. י. שְׁפָעָרְלִינְג	מר. נ. סְמוֹזְשִׁיךְ	

ערן-אַדְרוֹאַקָּאָט: מר. י. אַקְנָאַלְבָּ.

אוֹידִיטָאָה: מר. ל. סְמָטָאָן

סְעַקְרָעָטָאָה: מר. ל. פֿרִידְמָאָן

בִּיבְּלִיאַטְעָקָאָה: מר. י. דָאָרְעַנְבָּלָאָט

הַוּזְ-אוֹיפְּזָעָה: מר. וּ. טָאַמְמָאָס

R. L. EASTON

PRINTERS AND PAPER MAKERS

3271-3281

CARLTON VIC. 3053

TELEGRAMS: R. L. EASTON, MELBOURNE

גענדיינדעם 26טן דעツעמעבעה, 1911

י.ב.ב. „קדימה”

לייגאנן סטראיט, נארט קאָרלטאָן 834-842

טעטיקיימס-בָּאַרְיכֶּט

פָּאָרוֹן יָאָר 1962

קָאַסְעַ-בָּאַרְיכֶּט אָוֹן בָּאַלְאָגָס

פָּאָרְדוּרְצִיּוֹת

פָּוָן 1טן סעפטעטער 1961 בייזן 31טן אַוְיגּוּסְט 1962

פָּעַבְדוֹאָר

1963

מעלבּוֹן

פיירלעכער קבלת-פנום אונט פאָרָן שרייבער מענדל מאָן אַין "קדימה"
עם זיינּ פון ר. צוֹ לְהַרְץ בערגנער, י. קערש, ל. פרידמאָן, מענדל מאָן (רעדט), י. ריימעהּ,
דוד טושנסקי, ס. בורשטיין אַון י. אַקְנָא.

גענריינדערט 26 טן דעצעמבער, 1911

לי. ב. ב. „קדימה“

842-834 לייגאנ் סטריט, נארט קאָרלטאָן

טעטיקייטס-בָּאַרִיכֶת

פָּאָרֶן יְאָר 1962

קָאַסְעַ-בָּאַרִיכֶת אָוֹן בָּאַלְאָנֶם

פָּאָרֶן דָּעֵר צִיּוֹת

פָּוּן 1 טָן סְעֻפְטוּמְבָּעָר 1961 בֵּין 31 טָן אֲוִיגּוֹסְט 1962

פָּעַדְרוֹאָר

1963

מעלכּוֹן